

Elsőrendű, hegyaljai jól összeforrt erősen kifejlesztett egy, kettő és három éves, gyökeres, fajtiszta

szőlőoltványok
továbbá „NOVA”-féle hazai dűsgyökérzetű, rendkívül kifejlesztett magántermő

szőlővesszők
nagy mennyiségben, mérsékelt árak mellett, kerülnek eladásra. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld, ezim:

„NOVA” szőlővessző és szőlőoltványtelep kezelése
Arad, Szabadság-tér 10.

Baromi udvarok
berendezése minden nagyságban.

Keltető gépek
kiszáradnak és nagybírtokok részére.

Csonttörő gépek
mindennemű takarmány őrléséhez, kézi és erőhajtásra legelősebben beszerelhető a Nickerl és Társa R. T.-nál.

Kiszárolagos vállalat szakaszerű baromi és apróállattenyésztő telepek berendezésére.
BUDAPEST, 27. szám. V., Vilmos eszázár-út 52.
Kérje azonnal a 27. sz. árjegyzéket.

Új könyv

CHOLNOKY JENŐ,
a kiváló magyar földrajzi írótól:

FÖLD ÉS NÉPEI
Népszerű földrajzi kézikönyv

I. kötet

AMERIKA
Két színes térképpel, 32 műmelléklettel és 430. a szöveg közé nyomott képpel

→ Ára 24 korona ←

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA
Kapható minden könyvkereskedésben.

Pénzét vissza-fizetem, ha

tyukszem-szemölcs,
börkeményedéseit a Ria-balsam három nap alatt fájdalom nélkül gyökerestől ki nem irtja. Ezekre menő hála- és köszönőlevelek. Ára jóval a levélrel 2.40 K üvegenként, 3 üveg 5.50 K és 6 üveg 8.50 K.
KEMÉNY, Kassai I. Postaútk 12/123

HIRDETÉSEK

- felvételnek a kiadó-
- hivatalban
- BUDAPEST,**
- Egyetem-u. 4.

Második kiadásban jelent meg

A VILÁGHÁBORU

Vezérfonal iskolai tanításokhoz és tájékoztató a nagyközönség számára

A Magyar Paedagogiai Társaság megbízásából szerkesztette

dr. IMRE SÁNDOR
az állami polgáris. tanítóképzőintézet tanára, egyetemi magántanár.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával.

Ára 12 korona.

E kötetet Angyal Dávid egyetemi tanár, Balanyi György főgimn. tanár, Kemény Ferenc reálisk. igazgató, Lítke Aurél pedag. tanár, Márki Sándor egyetemi tanár, Pilch Jenő honvédelezredes, Rácz Gyula a f. v. Statisztikai Hivatal titkára és a szerkesztő tollából a következő háborús kérdésekről nyújt összefoglalást: a háboru világtörténeti előzményei, a hadi események (számos ábrával), az ország belső története a háboru alatt, a halviselő államok földrajza, a háboru és a gazdasági élet, a közművelődés, a társadalmi mozgalmak, a közegészségügy és a háboru, a közérkölciség, és a háboru, elmélkedések a jövőről; befejezésként: szempontok a háborus kérdések iskolai feldolgozására.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

Kapható:
Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

10. SZÁM. 1918. (65. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ: **HOITSY PÁL.** BUDAPEST, MÁRCZIUS HÓ 10.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11. Egyes szám ára 80 fillér.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Előfizetési feltételek:
Egészévre — 40.— korona.
Félévre — 20.— korona.
Negyedévre — 10.— korona.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

A NÉMETEK ZSÁKMÁNYA A BALTI TARTOMÁNYOKBA TETT LEGUTÓBBI ELŐNYOMULÁSUK ALKALMÁVAL. — Bufa felvétele.

ISMERETEK TÁRA

Szerkesztik **ENDREI ÁKOS** és **MÁRTON JENŐ**

Az **Ismeretek Tára** az iskolai ismereteknek rövid, de alapos magyarázata. — Eddig megjelent:

1. Szemkő Aladár. Magyar nyelvtan helyesírási szó-tárral — K 1.40
2. T. Badinyi Sándor. Magyarország oknyomozó története. Áttekintő összefoglalásokkal, érettségi és tan-képesítő vizsgálatra készülőknek — K 1.80
3. Solty Kornél. Latin nyelvtan gyakorlatokkal és két színes táblázattal — K 1.80
4. Lenkei Ferenc. Algebra — K 2.—
5. Ujj Gyula. Természettan. I. kötet: Mechanika. Akusztika — K 2.80
6. Ujj Gyula. Természettan. II. kötet: Fénytan. Hőtan. Mágnesség. Elektromosság. Kozmografia — K 2.80
7. Márton Jenő. Német nyelvtan olvasmányokkal és gyakorlatokkal — K 2.—
8. Endrei Ákos. A magyar irodalom története a fontosabb művek tartalmi ismertetésével. I. rész: Kisfaludy Károly felléptéig — K 2.—
9. Endrei Ákos. A magyar irodalom története a fontosabb művek tartalmi ismertetésével. II. rész: Kisfaludy Károly felléptétől a legújabb korig — K 2.—
10. Solty Kornél. Latin mondattan T. Livius, Corn. Nepos, J. Caesar és Phaedrus műveiből vett olvasmányokkal kapcsolatban — K 2.—
11. Lenkei Ferenc. Geometria I. rész: Planimetria és trigonometria — K 2.—
12. Lenkei Ferenc. Geometria II. rész: Stereometria és analitika — 2.—
- 13—14. Sajtó alatt.
15. Fehér Jenő. A tavaszi flóra legközönségesebb virágos növényeinek könnyű és gyors határozója. Kezdek számára. 102 ábrával a bevezetésben K 1.60
16. Tauber N. Nándor. Rövid kereskedelmi levelező a megfelelő német szólásmódokkal — K 2.80
17. Fehér Jenő. Az őszi flóra legközönségesebb virágos növényeink könnyű és gyors határozója. Kezdek számára. 102 ábrával a bevezetésben K 1.20

A LAMPEL R. Kk. (Wodianer F. és Fiai) r.-t. kiadása.
Kaphatók minden könyvkereskedésben.

EGY FALUSI KISASSZONY TÖRTÉNETE.

REGÉNY. — IRTA SZEMERE GYÖRGY.

(Folytatás.)

A Sfinx! — A megfejthetetlen örök talány! A nő! S különösen ez a kecses kis leány, szépséges bohó tündér, inkarnációja minden asszony-rejtelmeknek, a mi Éva óta zavarta a férfiak fejét! Mit csináljon most ezzel a káprázatos leánnyal, — töprengett magában a gróf, — megnyilatkozzék neki?! Szerelmem volt-e, a mi ajkára adta a szót, a búvós, bájos költeményt az álomvilágról és valóságról, vagy csak aféle öntudatlan leányos érzékenység, a minék nem szabad fontosságát tulajdonítani?

Értelmével nem tudta a férfi problémát megfejteni, ösztöne pedig még nem volt elég világos. Tehát nem vetette el a kockát. Csak annyit mondott:

— Azon leszek Babette, hogy minden valóságot álommá varázsoljak, ha ez jobban tetszik magának, mint amaz...

Mennél közelebb jutottak a grófi palotához, annál szótlanabb, szórakoztatottabb lett Babette. A kapuban gyöngén összeborzongott, mintha le akarna gyöngé válláról rázni délelőtti sétája ránehéző benyomását.

— Köszönöm a szép sétat, kegyelmes uram. A gróf belement a leánylélek színeváltozásába. — Szívesen, Babette, máskor is.

Borosi szobájába ment, hogy átöltözködjék a délelőzde.

A mint ajtót nyitott, szinte visszahökken a látványtól, a mi szeme elé tárult, az ezer színtől, az illattól, a mi megejtette, megrészegítette érzeit.

Csupa virág! Virág a vázákban, a kandallón, az asztalon szétszórva, a szőnyegen. Virágot szánt a küldője még a leány lába alá is: gyöngyvirágot, rózsát, orgonát, kaméliát, lilomot, krizantémot, illatos ibolyát, bizarr orchideákat, csokorban, füzérben, bokréttában, mindenféle összeállításban.

— Ezt ő küldte, — sikoltotta a leány, miután elfogódottsága nyúgéből kiszabadult, — oh a drága figyelmes ember, beh kár, hogy olyan nagyúr!

Betette az ajtót s egy csomó virágot nyalábolt fel az asztaláról. Kebléhez szorította őket, szívta illatukat, egyet meg is csókolta közülök. Aztán egy fayene vázába illesztett fejedelmi csokrot ölelt meg, égő arcát megfürösztötte annak permetében, valóságos dőzsölést vitt véghez virágjai között.

Idéges lett, midőn szobájából pipásan belépő apja megzavarta kedvtelésében.

— Ne bántson apa... különösen tegye le a pipáját... a pipafüst és virágillat nem egyívó való.

— Biz a nem igen, — ismerte be tiszteletes úr s engedelmesen megvált szívó szerszámjától, illetve kivette a szájából és hátra kanyarította. — Bettegő sok virág, — jegyezte meg jelentősen kunczogva — a kegyelmes úr nem babozik.

— Oh, hogy fejezi ki magát, apa — botránkozott meg Borosi apja prózai stílusán.

— Szörnyen tisztel no, — javította ki magát az öreg, — azt akartam mondani. Különben, hogy mulattál vele a hegyen? — kérdezte kíváncsian, leve a feleletet.

— Szép a hegy, — tért ki a leány a vallomás elől.

— Azt úgy is tudom, hogy milyen — dohogott tiszteletes úr — neked lehet szép, nekem rettentő csúnya — nem azt kérdeztem, hanem azt: összegyönyörökdöttek-e sétatokban valamennyire?

A leány durcásan hátat fordított az öregnek. Fájt szívének, hogy az eszmények régiójából oly hamarosan kényszerült a földre alászállani.

— Apa, kérem, hagyjon most magamra, rögtön ebédelnék, engedje meg, hogy átöltözködjem.

Az öreg úr kicsoszogott. Megesóvalta fejét. — Roszkedvű — konstatale leányáról, — ez mindenkiel összevész, ez a liba.

A bántó körülmény azonban nem vette el

a kedvét, folytatta a pipázást, a hol elhagyta, közben belefilozofált a szakállába, az agyából kiszökkenő bölcseségeket félhangon mormolva el.

(Nono, bolond a lány, mind valahány, asszonykorában jön meg az esze... Akkor sem marad nála sokáig, az első gyermek után tovább költözködik... Botor a ki olyasmint búsul, a min változtatni nem lehet. Meg nem fejelhetem a libát másodsor, nem is igen merném, ha lehetne is, mert honnan vennék még egy olyan szép fejet... Nono, hisz a szépség még nem minden, de semmiesetre sem árt. Lehet, hogy nem lesz belőle kegyelmes asszony, de az is lehet, hogy lesz, azonban, ha tömpe volna az orra s kajla a szeme, semmiesetre sem lehetne az. Úgy-e bizony?..)

A tiszteletes úr filozófiájának idegmegnyugtató hatása mindössze ebédig tartott. Az ebéd közben ugyanis oly váratlan meglepetések csapódtak a paposka kemény fejéhez, a melyektől nemesak az ő esze állott tótágast, hanem egy ember kivételével az egész társaság megbodorodott.

Kiszült, hogy leánya virágjai nem a kegyelmes úrtól származtak. A gróf oly határozott hangon utasította vissza a Borosi hálálkodását, a mely minden kétséget kizárt.

De ha nem a gróf volt, — tépelődött tiszteletes úr — ki a menydörgős menyő lephette meg a leányt azzal a sok száz korona értékű fejedelmi ajándékkal? Ki formálhatott ahhoz jogot. Balik? Adta csámpos doktorja egy egész évi asszisztensi fizetése sem tesz ki annyit, mint a mennyibe az a sok ritka virág került... Valami titkos imádót csipett volna fel valahol a vigyázatlan kis macska? Ez csak még se feltételezhető. A leány gyermekszeme játékát nem lehet a rafinált nők kacozásáigával összevetészeni: Borosi semmi esetre sem bátorított fel senkit erre a tolokodásra... De akkor meg ki volt a titokzatos ajándékozó?... Nini talán a kopasz Filep.

Hamarosan kiszült, hogy nem volt a virághoz Filepnek sem semmi köze. A bohókás bácsi ugyanis váratlanul éppen akkor toppant be az ebédőbe, midőn a társaság legszaporábban tárgyalta a rebuszt, a házigazda ki-be kérdezte komornyikját: ki hozta a virágokat, ki rendezte el a kisasszony szobájában, nem hagyott-e hátra valami írást vagy üzenetet?

A gróf azonnali galléron fogta öcsését, a mint az ebédőbe bukott a nagy feje.

— Te voltál, csirkefogó?

— Mi voltam, ki voltam én? — csudálkozott a tájékozatlan férfiú. — Miért vagyok csirkefogó?

— Ne színészkedj: te küldted a virágokat.

— Esküszöm, hogy utóljára donna Beritolának küldtem virágot, ezelőtt öt évvel, azóta a tájékat is kerülöm minden virágkereskedésnek, mert a csélsap duenna kidobta az ablakon valamennyi csokromat.

Oly bambán őszinte volt a Filep gróf arca, hogy az ő szavaiban sem kételkedhetett senki.

A házigazda folytatta, a hol elhagyta a komornyik vallatását.

A társaság Sámuelről a következőket tudta meg: Délájban szurtos öregember hajtattott a palota elé konflison; négy hatalmas papirdobozt hozott magával, tele volt dobozzal a kocsai teteje is; beszélt a portással: hogy virágot hozott magával a Zitás Boriska kisasszony számára s megbízza utasításához képest titokban szeretné azt a kisasszony szobájába besempeszni meglepetésnek; a portás segítségül hívta a komornyikot, tanácskozást tartott vele, a komornyik azt találta, hogy a szurtos küldöncz kívánsága teljesíthető, a virág nem bomba, azt be lehet a palotába csempeszni, ha nem is használ, de semmiesetre sem árt senkinek. Ergo felvezette a skatulyás embert a kisasszony szobájába s még segítségére is volt a virágok kicsomagolásában és

elrendezésében... Ő is azt hitte, hogy a virágok vagy a kegyelmes úrtól vagy Fülöp gróftól valók, azt is érthetőnek találta, hogy küldőjük inkognitó akart maradni kisasszony öngyászaga előtt. Pont.

A rejtelmes eseten maga a legérdekeltőbb fél lepődött meg legjobban: Borosi. A leány semmiféle oly támpontot nem talált, a melyre csak egy gyenge kombinációt is föl lehetett volna építenie. De a három úr sem: a gróf, a tiszteletes, Fülöp. A negyedik pedig, Ervin, a ki egy csapással ketté vághatta volna a találgatások gordiusi csomóját, lesütött szemmel hallgatott.

— Kolossal, piramidal! Valóságos Fantomas az a betörő, — recsegte Fülöp gróf — jó lenne egy detektívet kiarendálni az üldözésére, különben sohase csipjük fültövön.

— Már pedig az célszerű lenne, — helyeselte tiszteletes úr a kopasz férfiú javaslatát — már csak a lányom reputációja szempontjából is.

— Leánya reputációjának nem árthat semmi, — utasította vissza a házigazda az apa különös indokolását — ő minden bántó föltevésnek fellelte áll.

Borosi egy hálás szempillantással köszönte meg a lovagias védelmet, bár apja nézőpontja őt sem alterálta a legkevésbé sem. Tisztának érezte magát s bár bántotta az eset, bátran szemébe nézett mindenkinek. Pár pillanatra véletlenül Ervinre tévedt a tekintete. Önkénytelenül visszaidézte emlékébe azt a párbeszédet, a mit vele szobájában folytatott. De hiába kereste a fiatal gróf arcán annak lelki nyomát. Ervin ismét ugyanaz az apatikus, szóvalan ember volt, mint annak előtte. Tehát — konstatale a leány — azok a hírtelen támadt meleg kedvhullámok, a miket egy nappal előbb sikerült zárkózott szívében földéznie, múló lendületek vagy éppen ködfoszlányképek lehettek csupán.

— Ervin gróf, — szólította meg a fiatal embert — mikor utazik?

— Holnapután délben.

— Visszavonhatatlanul?

— Visszavonhatatlanul.

Csend. Még Fülöp gróf sem ketyogott: igen bele volt merülve a kappanjába... Egyszerre azonban csak az asztalra csapott a házigazda. Kemény ökle vonaglott az indulattól, szikár, nemes arca kipirult.

— Nyomon vagyok! Tudom ki volt, — kiáltotta szenvedelmesen.

Ervin önkénytelenül összereszt. A többiek a fegyelmzett úr indulatosságán csudálkozó kíváncsi szemmel néztek egymásra.

— Ki? — kérdezte Borosi ráhajolva az asztalra mohón.

— Nem mondhatom meg, míg bizonyítékaim nincsenek, — válaszolt Várday — egyelőre csak annyit, hogy meg fogom büntetni a vakmerő embert a tolokodásért, annyival inkább, hogy Babettet érintő oly előzményei voltak a tolokodásának, a melyeket egyébként, mint arcátlan kihívásnak nem minősíthetek.

A nagyúr szavai homályosak voltak, de mégis alkalmasak arra, hogy magyarázatát adják boszuságának. Azt most már nem lehetett a feltékenység számlájára írni, a mire az imént még nagy hajlandóságot mutatott a kaján tiszteletes.

Tehát valaki megbántotta Borosit, meggyanusította női méltóságában!

Ez volt az általános föltevés, a mi a nagyúr szavaiból az agyakba lopózkodott. Vajjon mi lesz ennek a vége?...

Egy nyomon szántott a társaság gondolata, mert mindenki ismerte a grótot. Kemény öklét, kérlelhetetlen szigorát, a mi, ha jogos retorzióról volt szó, nem ismert megalkuvást. Csak a Borosi naiv lelke nem tudta megragadni a szinte biztosra vehető eshetőségek logikai lánczát.

Holub Ferenc ellentengernagy, a hadügyminiszterium tengerészeti osztályának új főnöke.

Keil Ferenc ellentengernagy, Ófelsége mellé beosztott zászlósiszt.

Horthy Miklós ellentengernagy, az új hajóhadparancsnok.

Párbajról ő csak regényekben olvasott. (Talán nem is voltak párbajok soha, csak kitalálták a regényírók.)

— Tanítsa meg, — izgatta Fülöp gróf a bátyját — egy Várdayval ne merjen paczkázni senki fia.

A tiszteletes szaporán pislogott. Nem tudta féljen-e, örüljön-e. Mégis inkább örült. Úgy gondolkodott, hogy egy esetleges párbaj, a mit személye védelmében vívna meg, közelebb hozza leányát lovagiához, megejtí annak szívét.

Ervin elsápadt, torkában a kínos dilemmának, a melyet virágjai ötletével maga zúdított a saját nyakába. Érezte, hogy kötelessége lenne hamis nyomon járó atyjának vallomást tenni, viszont azonban azt is érezte, hogy ez a vallomása idővel egy párbaj kockázatát messze

megaladó családi tragédia szülőökává nőhet. Tehát mégis hallgatni fog. Leleküszteret így is, úgy is meg kell terhelnie, legalább a (szerinte) kisebb terhet választja. Bizott apja karjában s szeme élességében. Ha a köszvény időközben nem támadja meg, győznie kell.

Különben hamarosan visszatért a megbolygatott közhangulat rendes medrébe. Elsőnek maga Várday zökkenett vissza önbizalma, fölsőbb-séges életkedve régi nyomába.

— Spongyiát rá! — adta ki a jelszót. — Örülünk annak, a mi van s ne törődjünk azzal, a mi lesz, idő előtt. Kocczántsion velem, Babette.

A leány kocczintott, a többiek követték példáját.

Fülöp gróf elmesélte aztán apróra a donna Beritolával lezajlott öt éves kalandját; hogy

miért dobta ki a család nő az ablakon az ő ártatlan virágjait.

Mindenki kaczagott. Csak Ervin őrizte meg komolyságát. Ebéd után, feketekává előtt, (a mit a pipázóban szervizáltak) ott is hagyta a társaságot loppal, búcsúzó nélkül.

Különben sem maradt a társaság sokáig együtt. A házigazda kimentette magát, hogy halaszthatatlan dolga van, mire mindenki útjára ment.

Fülöp gróf lekísérte bátyját a lépcsőn a kapuig.

— Vívni fogsz, bruder vagy löni? — kérdezte halkán a kapuban.

— Mindenekelőtt — válaszolt a nagyúr — ismerhetsz engem, én nem szoktam babozni... (Folytatása következik.)

JÉGTÁRNA EGY ÁLLÁSUNKBAN.

EGY 40 MÉTERES JÉGOSZLOP, MELY 4 HETI ÁLLÁS UTÁN VÉGRE LEZUHANT.

IZABELLA FŐHERCEGASSZONY LÁTOGATÁSA A GRÓF APPONYI ALBERTNÉ VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ SZARVASTÉRI HADIKONTHÁBAN. — Iskolásgyermekek ingyenes ebédje.

AZ ISTEN A MI REMÉNYSÉGÜNK.

Magyarok éneke 1607-ből.

Székelly István, a XVI. századbeli magyar író «Kronika ez világ jeles dolgairól» című alatt 1559-ik évben *Krakóban* megjelent könyvében azt mondja, hogy midőn *Árpád* Anno 888 sub septem Capitaneis a Kárpátok magaslatán megjelent és Pannónia földjét megpillantá, akkor «in nomine aliorum» így imádkozott: «Hatalmas Isten! valaki vagy te! ki a mennyet és földet teremtetted. Ki mindeneket táplálsz! Nagy hálát adunk te néked, hogy minket ide vezérletél! és könyörgünk te néked, hogy minket ez Pannóniának földjére leszállíts és azt mi nekünk örök birodalmul adjad, az kin te néked szolgálunk, életünknek minden idejében, — nagy engedelmességgel.»

A XVI. századból való eme írott hagyomány híven tükrözi vissza a magyar nemzeti géniust, *Árpád* korától kezdve a mai napig. Az *Árpád* imájában foglalt örök birodalom eszméje irányította a nemzet lelki világát, — minden időben: a harcztereken és a politikában, a költészet és irodalom terén.

Valamint az elemek csatájában az égzengésnek hangja soha sem változik: úgy a magyar nemzet viharos századainak sorsdöntő óráiban is egy és ugyanazon gondolat és érzés lelkesítette és dobogtatta a nemzet jobbainak szívét.

Mikor *Mohácsnál* *Árpád* örökségét három felé tépte a balsors: akkor «A mohácsi harcz után» szárnyra kelt énekben emígyen siratá a haza sorsát a zokogó néplelek:

«Örökségünk, édes hazánk másra fordíla;
Mi házunk és jószágunk idegenre szálla!
Igyünk jót — jaj mi nekünk! — nagy árvaságra,
Mert Istennek nem akaránk térni utára!»

És midőn a rákövetkező század elején, a *Básták* és *Belgiások* által végpusztulásra jutni kívánt «örökség» és «éves harca» védelmére *Bocskay* és *Bethlen* zászlai alatt táborba szálltak a vérszerződést megkötött ösök ivadécai: akkor ugyancsak az *Árpád* imájában foglalt felséges gondolat és érzés szólatat a meg a harci kürtöket és tárogatókat, a hegedűk húrjait és az orgonák sípjait.

«Az Isten a mi reménységünk,
Mikor reánk tör ellenségünk!»

Ez a gondolat volt az ő vezérlő csillaguk harcaikban! ez edzette meg karjaikat és erősítette meg szívüket, míg nem kivívták a *bécsi* és *nickolsburgi* békeket.

Az itt közölt ének szerzője *Szenci Molnár Albert*, a ki azt az 1607. évben megjelent Zsolttáros könyvében, mint *Dávid* király 46-ik zsolttárát ily cím alatt közölte: «Hálaadás az Isten népének megoltalmazásáért».

A magyar reformátusok e Zsolttáros Könyve

azóta számtalan kiadást ért, majdnem változatlan, stereotip formában.

Semmi sem fejezheti ki a magyar lélek rendületlenségét találobban, mint e sorok:

«Azért a mi szívünk nem félne,
Ha az egész föld megrendülne
És a hegyek a tengerek
Közepébe bedőlnek.»

Ebben van a legjellegzetesebben kidomborítva a magyar *ekávinistas* jellem keménysége, bátorsága és halált megvető kitartása.

Ezt a zsolttárt énekelték a magyar *Gályarabok* is az 1674. év február 16-án, abban az órában, midőn kiszabadításuk után *Ruyter* admirális elé vezették és ők Isten szabad ege alatt «nagy örömezzéssel» énekelték a 46-ik zsolttárt, — a mint azt az egykorú feljegyzés mondja róluk.

A történelmi eseményeknek ily bámulatos ismétlődését kell látnunk a mai világháborúban, midőn az *Árpád* örök birodalmának feldarabolása céljából, a világnak mind a négy tája felől «reánk tört» szinte megszámlálhatlan sokaságú ellenség ellen a magyar nemzet fiai a «legyel mezőkön», a Kárpátok között, a *doberdói* fensíkon, az *Isonzónál*, *Albánia* partjain és az összes harcztereken, ugyanazon elszánt-sággal, vitézséggel és a csodával határos eredményvel védik az édes hazát, mint tették azt *Árpád* korától kezdve a múlt századok legvitézebb harcaiban.

És mily meglepően plasztikus vonásokkal esztelen e régi ének a mai világháború borzalma is e sorokban:

«Jertek, lássátok a nagy Úrnak
Csuda dolgait hatalmának,
Ki mind e föld kerekességét,
Elpusztítja ékességét.
E földön szétlyel nagy hadakat,
Ő, megsebesít háborúkat
Ivet, kópákat megrontat,
Társzereket felgyujtat.
Igy szólván: Mindnyájan halljátok,
Hogy én erős Istenek vagyok!
És hogy birodalmam vagyok,
Minden népen e világon!
Summa szerint: az erős Isten
Velünk vagyon minden helyeken
A Jákóbnak nagy Istene
Dolgainknak segedelme.»

Ez utóbbi részletek Sz. M. A. zsolttáros könyvének újabb kiadásaiából hiányzanak ugyan, de a mai világháború eseményei és tüneményei ismét aktuálisokká teszik azokat.

E zsolttáros eredeti kiadásának címlapja azt mondja, hogy azok «frantziai nóták és versek szerint Magyar Versekre fordították és rendeltettek Sz. M. A. által». Amde «magyar versek ritmusából» mindenki kiérezheti, hogy az itt közölt régi éneknek dallama, a magyar szellem

hatása alatt, teljesen áthasonult és magyar nemzeti jelleget öltött fel magára.

Annak a történelmi ténynek és valóságnak az analógiája érvényesült itt is, mely arról tanuskodik, hogy a *héber* eredetű *bibliának* a fordításai az egész világon, minden élő modern nemzetnek a legsajátosabb szellemi kincsévé lettek. Ezeken épült fel az ő nemzeti kultúrájuk. Ezek az ő irodalmuknak legfontosabb okmányai, legtisztább és legbőségesebb vizet nyújtó kútforrások, melyek az általános emberszeretet mellett, a nemzeti érzést és szellemet a leghatékonyabban táplálják. *Jeszzenszky Károly.*

Az Isten a mi reménységünk. (1607.)

Az Isten a mi reménységünk,
Mikor reánk tör ellenségünk;
Minden háboruságunkban
Megtart erős hatalmában.
Azért a mi szívünk nem félne,
Ha az egész föld megrendülne
És a hegyek a tengerek
Közepébe bedőlnek.

Ha a tenger szörnyen zúgna is,
Minden víz felzavarodnék is;
És ha a sebes szélvészszel
A hegyek hányatnak széjjel:
A szép folyóvíz mindazáltal
Az ő szép tiszta folyásával
Az Istennek szent Városát
Mégvigasztalná hajlékát.

Mert közepin lakik az Isten,
Azértan romlása nem léssen;
Semmi inségbe nem ejti,
Az Isten jókor megmenti.
A pogány népek dúlnak-fúlnak,
Nagy sok országok feltámadnak, —
De az ő haragos szava
Mind e földet elolvastja.

De az Isten minden időben
Mi velünk vagyon inségünkben,
Jákób Istene oltalmunk,
A Zebát mi hadnagynk.
Azért lássátok e nagy Úrnak,
Csuda dolgait hatalmának.
Ki mind e föld kerekességét
Elpusztítja ékességét!

E földön széjjel nagy hadakat
Ő megsebesít háborúkat,
Ivet, kópákat megrontat,
Társzereket felgyujtat,
Igy szólván: Mindnyájan halljátok,
Hogy én erős Istenek vagyok
És hogy birodalmam vagyok
Minden népen e világon.

Summa szerint: az erős Isten
Velünk vagyon minden helyeken!
A Jákóbnak nagy Istene
Dolgainknak segedelme!

AZ ISTEN A MI REMÉNYSÉGÜNK.

Magyarok éneke 1607-ből.

Áhitattal, lelkesen.

Az Is-ten a mi re-mény-sé-günk

Mi-kor re-ánk tör el-len-sé-günk

Min-den há-bo-rú-sá-gink-ban

Meg-tart e-rős ha-tal-má-ban

A-zért a mi szí-vünk nem fél-ne
Ha az e-gész föld meg-ren-dül-ne

És a he-gyek a ten-ger-nek
Kö-ze-pé-be be-dől-né-nek.

NÉMET HADIFÖGLYOK ÉRKEZÉSE EGY SVÉD HAJÓN.

OSZTRÁK-MAGYAR HADIFÖGLYOK ÉRKEZÉSE.

HADIFÖGLY-CSERE SASSNITZ KELETI TENGERI NÉMET KIKÖTŐBEN.

A HALOTT LEÁNY ARCZKÉPE.

Elbeszélés. — Irta Berkes Imre.

I.

A halott leány viaszárgán feküdt a fehér virágok között. Az arcán semmi sem volt a nyugalomból, amelylyel egyesek megbékélten és harag nélkül távoznak el innen, inkább az utolsó pillanat torz és kizökkentő fájdalommal gyötört meg vonásain. Így sem volt ijesztő, de a szépség, a mely egykor híressé tette, eltűnt arcáról. Halott volt és hideg. Tizenkilenc évét élt.

Öngyilkossága borzalmat és ezer pletykát keltett a kisvárosban. De a kicsiny golyó, a mely egyszerűen és pontosan átütötte a szívét, nem csáfolt és nem enyhített semmit a véres szenzáción. A család elbujt, fekete fájdalommal semmivel sem törődött, a pletyka ordító és durva komiszágáiból csak fakó sejtések szűrődtek be a finom házba, a melynek legszebb szobájában feküdt a gyönyörű leány.

Oda vándorolt az egész város. Meztlábos inasgyerekek bámultak a gyertyák imbolygó fényébe, ijedt arcú és halvány asszonyok sutogtak részvétszavakat, kíváncsi síhederek piszkos cipőinek a nyoma verődött bele a fekete szőnyegekbe, senki sem szólt a másikhoz, de mindegyiken meglátszott, hogy szívesen profanizálnák a házat, ha a szemérem és félelem meg nem bénította volna a nyelveket.

— Megnézi-e ő is? — tanakodtak a ház bejáratánál... Vajjon idejön-e?

Nagyon sokan ácsorogtak lenn, ezek leskelődők és szimatolók voltak, újabb ingerekre vadászók, hogy elsőnek pillantsák meg azt a valakit, a ki állítólag oka volt a szerencsétlen leány halálának.

De az a valaki nem jött. Sehol sem látták, a sírnál sem mutatkozott, hogy egy szétomló görönggyel könnyítsen súlyos lelkiismeretén.

— Gonosz ember, — rebesgették, a mikor a sírhalmomra rátették a fehér virágokat.

II.

— A neve Erzsébet volt, — mondta az ötven éves ember s engem nevezzen, a minék akar, mert az igazi nevetem úgysem fogja megtudni soha. Erzsébet volt... Többet nem mondhatok róla, ez a szó őt magát és a családját jelenti. Ebbe a csodaszép és tiszta névbe a fantázia minden kínját beleviheti. Ha az esetet a kezébe veszi, gondoljon mélyen és forrón erre a névre, mert akkor egyszerre magától láthatja az ő külsejét, a mely erős és ellentálló volt, mint vihárbán a jegenye, nyulánk és finom, mint az elmélázó őz. Le tudja-e festeni Erzsébetet?

— De uram, egy név, egy semmitmondó név...

— Azért művész ön, azért jöttem éppen önhez. Azt hittem, hogy a művész esze és képzelete mindenre képes. És ez nem is lehetetlen. Gazdaggá és halhatatlanná teszzen őnt, ha parancsolja, még életében felállítatom a szobrát, de előbb fesse meg Erzsébetet.

A művész ijedten nézett az idegenre.

— Nem tréfálok, — folytatta. Annyi pénzt kaphat tőlem, a mennyit akar. Mikorra készül el a kép?

— Megpróbálom, — dadogta a festő.

— Két hónap múlva itt leszek.

— Talán a vázlatra meglesz.

Pontosan eljött a vázlatért. Az idegen nézte néhány pillanatig, aztán keserűen mondta:

— Uram, ez itt még a cselédje sem lehetett volna. Fogja a pénzét s dobja a szemétre a vásznát.

A festő még nem is viszonzozhatta a durva sértést, az idegen már hátat fordított neki. De egy hét múlva visszajött.

— Belátom, hogy ostoba voltam, — mentegőzött. Ne haragudjék! Kezdjük előlről a dolgot!

A festő tiltakozni akart. De az ötven éves ember nem várta meg az ő szavait.

— Kérem, figyeljen ide. Sajnos, semmi fotográfiám sem maradt tőle, de értes meg, az életem, mindenem, a jövőm ez a kép.

— Meghalt? — kérdezte a festő.

— Tizenkilenc éves volt és meg kellett halnia. Forró ifjúságát feláldozta, gazdag jelenét el-

dobta, kábán és örülden lemondott az élet minden szépségéről. Lemondott az életről, a mikor csak sejtései voltak róla, de nem tudta, mi az. Azért adta oda olyan olesón, olyan nyomorult, koldus áron a legdrágább életet, mert nem tudta, hogy mit ér. Egy csók volt a mindene, élete elfutottja, álmának káprázata s a többi elől elfutott. Látja már őt? El tudja már képzelni Erzsébetet?

A festő hallgatott.

— A haja szőke és puha volt, a fénye aranyát szikrázott, ha a nap megcsókolta. A homloka okos és tiszta, mint a szűz legszentebb gondolata. A szeme sötétkek, mint nyári alkonyatkor a tenger... Ne fessen mást, mint a fejét. Nem kell más. A feje büszke és bátor volt s ha kényesen felszegette, mindig egy királynő jutott az eszembe. Nem tudom ki, egy királynő, a ki millióknak parancsol, a ki millióknak ad kenyeret s a kinek joga van gögösen végignézni a tömegben, mert a szíve ártatlan s a szemét a szeretet és a jóság könnyei fátyolozzák. Ezt a fejet kérem öntől. Egy kedves és szerelmes leánynak a fejét, vajjon meg tudja-e festeni?...

— Meg tudom, — mondta elszántan a művész. — Egy év alatt készen leszek vele.

— Egy év? ... Várjak még egy évig? Azt hittem, hogy a név hallatára két hónap elég Önnek s most, hogy a lelkét is odaadtam, azt hittem, elég lesz egy hét.

— Egy év múlva készen lesz...

Az idegen kezét fogott a festővel.

— Meg merre erre esküdni?

— Nem esküszöm meg, hanem dolgozni fogok.

III.

Az idegen egy év múlva minden bevezetés nélkül majdnem ott folytatta a festő műtermében a beszélgetést, a hol egy évvel azelőtt abbahagyta.

— Hol a kép? — türelmetlenkedett s tárczájából pénzt vett elő. — Megesküdött, hogy elkészíti.

— Ott van a sarokban, — mondta a festő. Hófehér selyem lepellel van letakarva.

Az idegen a kép felé rohant, de a festő megragadta a karját.

— Várjon még egy pillanatig. Mielőtt odaadnám, még volna egy kérésem.

— Kész vagy nem kész? — ordította az idegen.

— Természetes, hogy kész. De én azt hiszem, még volna valami javítani való rajta. És ezért arra kérném, ne vegye meg át ma a képet.

— Mutassa meg, okvetlen látni akarom.

A festő a képhez ugrott s erősen fogta a leplet.

— Ne nézze meg. Attól félek, hogy csak a halottat látja benne, holott ön az élőt akarja viszontlátni. Igaz?

— Az élőt akarom.

— Nos, ha az élőt akarja, akkor nem elég, a mit eddig elmondott róla. Ki kell egészítenie...

— Hogy ki volt, azt nem mondom meg.

— Erre nincs is szükségem, — magyarázta a festő, de azt okvetlen tudnom kell, hogy Önnek kije volt. A leánya, a rokona, a nővére, a menyasszonya, vagy talán...

— Miért kell ez önnek?

— E nélkül nem lehet teljes a kép. Vagy a szemében lesz hiba, vagy az ajka mozdulatában, vagy a tekintetében. Azt csak meg tudja érteni, hogy a leánya más szemmel néz önre, mint az anyja. Hogy a menyasszonya kevesebbet kér öntől, mint a kedvese...

Az idegen lehorgaszotta a fejét.

— Nos? — unszolta a festő. Ha az igazit akarja viszontlátni, akkor ezt be kell vallania.

— A kedvesem volt, — mondta alig hallhatóan.

— És ezért halt meg?

— Ezért.

— Öngyilkos lett?

— A szívébe lőtt szegény...

— No látja, milyen fontos ez. Én azt hittem, hogy fejbeltette magát.

— Hát tudta?

— Nem tudtam, csak sejtettem.

Pár pillanatig egyik sem szólt semmit.

— Remélem, hogy most már mindent tud Azzal jöttem, hogy Erzsébetnek hívták s azzal távozom, hogy öngyilkos szerelmem képéért

könyörgök önnek. Könyörüljön meg rajtam, jó uram.

— Holnap délelőtt átadom a képet. Még néhány vonás, egy csekély tisztítás, egy kis árnyékolás és ön keblére ölheti Erzsébetet.

Újra gazdagon megjutalmazta a festőt.

Másnap pontosan ott volt. A festő nyitott neki ajtót. Bevezette a műterembe, leültette s kérte, hogy várjon néhány pillanatig. A kép még mindig ott volt a sarokban. Az idegen várt, várt, talán negyedóraig ült mozdulatlanul, de a festő nem jött. Türelmetlenül kezdett sétálni, majd odaugrott a képhez s lelépte róla a leplet... A vászon üres volt...

— Gazember, — hörögte elkeseredetten, gazember, agyonlövöm — s hirtelen revolvert rántott.

Megfordult. Egy idősebb hölgyvel állott szemben.

— A festőt várom, — kiáltotta és az asszony felé lépett.

— Az imént ült autójába, — mondta az asszony. A pályaudvarhoz robogott. Elutazik...

— Majd leszámolok azzal a csalóval, — mondta elkeseredett hangon az idegen és zsebre tette a revolvert.

Lerohant az utcára. Arra gondolt, hogy agyonlövni a csaló festőt, de a mikor önkénytelenül kiejtette a gyilkos szót, Erzsébet jutott az eszébe. Szépsége, szenvedélye és boldogtalan és végzetes éjszakája, a mely az életébe került.

— Gyilkos vagyok, — rebegette ösztörtlen. Nincs jogom másodszor is öhozzá.

Némán, kifosztottan sietett a pályaudvar felé. Meg akarta köszönni a festőnek az üres vásznat...

HAZAVÁGYÁS.

Oh, csak egy estére, egy téli estére
Szép, havas, kék egű, holdfényes, világos
Falusi estére mehetnék még haza,
Édes Dezsó öcsém, a mi vén portánkra,
A Mátra aljára, a Zagyva partjára.
Oh, csak egy estére!

Oh csak egy estére ülhetnék mi még be
A kis ebédőbe, a hol valamikor
A mi kis székeink, mi kis asztalaink
Álltak, áldogáltak és bennök mi ültünk:
Két kis szőke gyerek. A nagy asztalnál meg'
A nagyapánk, a pánk. S kendőcskénk kötözte
Az állaink alá jóságos kezével,
Kékszemű jó anyánk.

Oh csak egy estére, hogy ülhetnék még be
A kis ebédőbe, a hol Málí néni,
A nagyapánk nénye, az egyetlen, a ki
Soká velünk maradt s a multak tengerén
Nagy mesehajókkal, vígan hajózkodott —
Míg két kamasz legény a vén kályha mellett
Mélázva hallgatta.

Oh csak egy estére, hogy mehetnék még el
A jó öreg néni hámvas sírhalmához.
S onnan hogy mehetnék, csak még egy estére
Be az öreg házba, a kis ebédőbe.
S a nagy, vén asztalnál, ha még ki nem dobtá
Mostani gazdája, hogy ülhetnék együtt
Egyszer, utóljára, édes, jó öcsémmel,
Multak emlékével, s pászti középalmi
Zamatos, ó-borral töltött, régi talpas
Öreg poharakkal koccinthatnánk egyet
A régi időkre.

A két öreg gyerek zomotort tarthatna;
Csöndesen, kettőbe, rubintszínű borral,
Középmáli borral, a kis ebédőben
A hová, akkora, szép téli éjféltre
A temetőből tán mind odajönnének,
A kik valaha az asztal körül ültek.
S kékszemű jó anyánk szürkülő fejünket
Hideg kezével is, meleg szeretettel
Halkan simogatná...

... Ezt a verset tavaly ilyen téjban írtam.
Azóta az öcsém már a sírba' fekszik
Hazament s nem jöhet haza soha többet...

Vértessy Gyula.

NÉMET KATONAZENEKAR SERRAVALLE OLASZ VÁROSBAN. — Bufa felvétele.

CESANA A FELSŐ PIAVE-VÖLGYBEN.

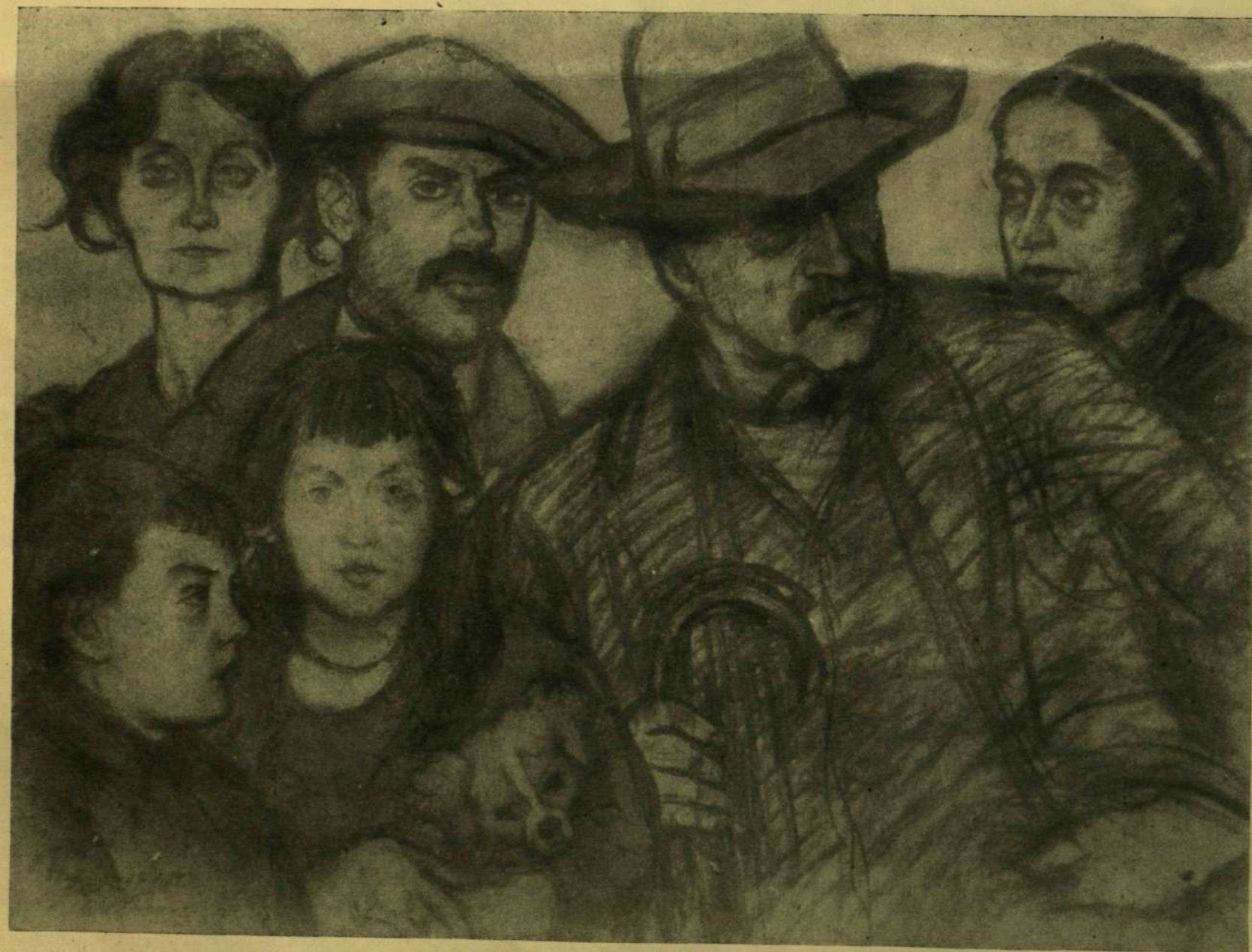
AZ OLASZ FRONT MÖGÖTT.

Feuerbach Anselm: Iphigénia.

Szinyei-Merse Pál: Madárdal.

Rippl-Rónai József: Pitacco hegedűművész elmondja élete keserveit.

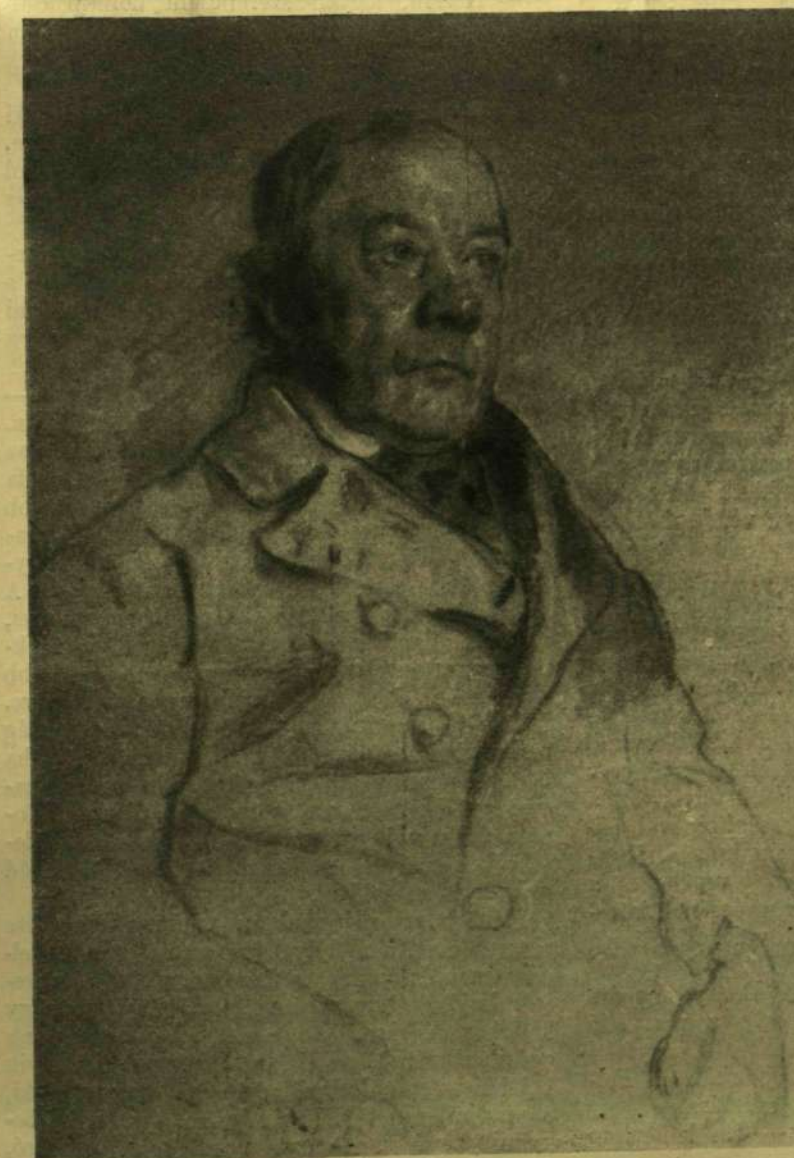
A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM XIX-XX. SZÁZADI RAJZKIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Lieder: Saját arcképe.

Barabás Miklós: Női arckép.

Székely Bertalan: Salamon József arcképe.

Benczúr Gyula: Tanulmány a Vajk megkeresztelése című festményhez.

A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM XIX-XX. SZÁZADI RAJZKIÁLLÍTÁSÁBÓL.

HETIVÁSÁR EGY UKRÁN PALUBAN.

A KÓPÉ.

Regény. (Folytatás.)

Iris Arnold Bennett. — Fordította Németh Langheim Irma.

... Sőt még komolyan aggasztotta is és tudatlansága és igen nagy tapasztalatlansága folytán egyszerűen megzavarta őt a gyógyszernek készítményében és felosztásában. Első időben a főnehézség, melylyel meg kellett küzdenie, az volt, hogy nem tudta, hol szerezhet kis csokoládétáblácskákat, a melyekről készítőjének neve hiányozzék. A csokoládégyárosoknak úgy látszik szenvedélyük, hogy az eladásra kerülő anyag legkisebb darabocskájára is rányomják becses nevüket. Mikor végre már megfelelő készlettel rendelkezett, elég ostoba volt, hogy maga vesztessen az időt a készíttetésével! Ugyanezzel az erővel megkísérelhetne volna az anyja konyhájából látni el eddelrel az angol hadsereget! Végre belátta ezt és összekötésbe lépett egy cukrászsázzal, majd egy zöldsárgással és mindegyiküket beavatta a titok felébe, a mi által elérte azt, hogy az egész titkot magának tarthatta meg. De még így sem tudott a gyógyszerkészítésmegrendeléséket által teremtett helyzetnek teljesen megfelelni. Olyan helyzet volt ez, a melynek megoldása feltűnő üzletember közreműködésére szorult. Ebben különbözött a mentőcsónak-üzletlől.

Egy este valaki, a ki egy vagy két napot töltött már az Asaph-utcai penzióban, meg-szóltotta Denryt:

— Nézzé, uram, én egyenesen a dologra térek. Mennyit kér érte?

— És megmagyarázta, hogy mire érte. Azt akarta tudni, mennyit kér Denry a gyógyszerkészítéssel egész titkáért és a készítmény jogát, a Machin név használatával együtt (mert másképp nem valódi).

— Mennyit akar adni? — kérdezte Denry.

— Lefizetek érte száz fontot, de ez az utolsó szavam!

Denry elképedt. Száz fontot ezért a semmiért, azért, hogy csokoládédarabkákat csitromléba mártathat!

De azért a fejét rázta: — Kétszázon alul nem adom!

— És megkapta a kétszáz fontot. És valószínűleg ez volt a legrosszabb üzlete, a mi valaha életében csinált. Mert a gyógyszerkészítéssel még tíz évvel ez után is szívesen vették. De Denry örült, hogy túladhatott rajta; elrontotta vele az álmát.

Egyéb kellemetlenségei is voltak. A llaududnói csónakosok az emberi faj ellenségének tekintették. Ha természetlő fogva nem lettek volna gentlemanek, élve égették volna meg a szegényfán. Különösen Cregeen használt ellene rendszeren olyan kifejezéseket, a miket nem válogathatott volna meg jobban, ha Denry a feleségét és két gyermekét ölte volna meg. Denry megsértette Cregeen erkölcsi törvényeit, mert

elég merész volt száz fontot keresni hetenként az összedülőlélben lévő régi mentőcsónakkal, a melyet Cregeen harminczöt fontért adott el neki. Igaz, hogy Cregeen is csak harminczöt fontot fizetett a Fleetwingért, a mely Denry névtelen lakóját minden tekintetben felül-multa. Am keresett-e Cregeen heti száz fontot? Bizony száz shillinget sem! És ezért azt vélte, hogy Denry nyereségének legalább a feléhez joga van. Ezenkívül még az öreg Simon is hitte, hogy neki joga van bőséges részesedéshez ugyanebből a jövedelemből. És még a városi képviselőtestület is — bár jól tudta, hogy a kirándulókat kizárólag a mentőcsónak vonzza oly nagy számban a városba — akadékoskodott: a ki- és beszállás miatt, a földnyelv miatt, a melyen fényképeztek, a tömeg miatt, a mely a fényképező boltja előtt ellepte a gyalogjárót. Denry megtudta, hogy bünt követett el, mikor nem született llaududnóban. Idegen volt és pénz vitt el a városból. Néha már azt kívánta, bárcsak újra születnék. Barátja és megmentője a mentőcsónak-intézmény titkára volt, a ki véletlenül és szerencsére tagja volt a városi tanácsnak. Ez a tiszteltemlő férfiú, kinek Denry naponta egy fontnál többet fizetett, a gyűjtése révén megfizethetetlen szolgálatokat tett neki. Mind e mellett még felszóltották, vagy inkább kényszerítették őt arra is, hogy az egész hercegség minden templomépítéséhez, minden kápolna fenntartásához és minden jótékonyági gyűjtéshez hozzájáruljon. Fialat kora nem szolgált mentőcsónak. És mivel jövedelmét nagyjában minden marha is összeszámíthatta, ha félnapra kiállt a tengerpartra, nem volt könnyű elhitetnie, hogy az éhhalál küszöbén áll. A támadások ellen egyetlen védőeszköze az a szelid és szomorú megoldással előadott megállapítás volt, hogy kiadásai sokkal nagyobbak, mint azt bárki is képzelhetné!

Szeptemberben, a mikor a fényes, teliholdas éjszakák a tenger tükörsima, tűzijáték-ünnepeket hirdettek és rendeztek. A mentőcsónak, a melyet Denry a tengerpartra, nem volt könnyű elhitetnie, hogy az éhhalál küszöbén áll. A támadások ellen egyetlen védőeszköze az a szelid és szomorú megoldással előadott megállapítás volt, hogy kiadásai sokkal nagyobbak, mint azt bárki is képzelhetné!

Szeptemberben, a mikor a fényes, teliholdas éjszakák a tenger tükörsima, tűzijáték-ünnepeket hirdettek és rendeztek. A mentőcsónak, a melyet Denry a tengerpartra, nem volt könnyű elhitetnie, hogy az éhhalál küszöbén áll. A támadások ellen egyetlen védőeszköze az a szelid és szomorú megoldással előadott megállapítás volt, hogy kiadásai sokkal nagyobbak, mint azt bárki is képzelhetné!

A tűzijáték lezajlása után Denry egyedül állt a Kis-Szilfa-fokán és figyelte a part felé közeledő lampionokat és hallgatta ügyfelei kejes ujjongását a csendes éjszakában. Fel-emelő, izgató látvány volt ez számára. — Jupiterre! — mondta. — Én kelletttem életre ezt a várost!

VI.

Egy szép reggel, a haldokló szezon egyik utolsó, igazán szomorú napján, a mikor jöve-

delme már heti nyomorúságos ötven fontra csökkent, Denryt nagy és kellemes meglepetés érte. A parton Nellyvel találkozott. És az ártatlan, gyerekesen piruló arczoska felismerése tényleg örömet szerzett neki. Nelly ezúttal szüleiével, Cotterill tanácsossal és feleségével, időzött a fürdőhelyen. A tanácsos építési spekuláns volt, a ki Bursleyben a városi sétátér felett keletkezett új városrészen számos utcát épített tele angol otthonokkal. Denry, üzleti útjai közben, már egyszer-kétszer találkozott vele. Természetesen, negyvenöt év körüli férfiú volt, keskeny, sikereinek tudatát kifejező arczal. Az első pillanatban vidám, egyenes embernek tarthatták, de a másodikban már zavarta a jó benyomást arczának bizonyos varázsa vagy nyers kifejezése. Cotterillé, a tanácsos felesége, egyike volt azoknak az asszonyoknak, a kik nem tudnak lépést tartani férjüknek a vagyonnal együtt gyarapodó tekintélyével. Állandó lámpalázban égett és erősen összeszorított száját soha társaságban ki nem nyitotta és így kevesen tudták, hogy éppen olyan gyorsan és értelmesen tud beszélni, mint bárki más. Nehéz volt megindítani a beszélő szervét, de ép oly nehéz is volt megállítani. Rendszeren alacsony fejkötőt és kabátkát viselt. Cotterillék két hétig időztek volt a Man-szigetén és most gőzhajón egyenesen Douglasból jöttek llaududnóba, a hol két-három napot szándékoztak eltölteni. A Crag-y-don-ban laktak, a part keleti végén.

— Jó napot, öcsém! — üdvözölte Cotterill tanácsos Denryt.

— És azon a bizonyos könnyed, pártfogó módon öcsémezte tovább is Denryt, a mi ennek sehogysem felelt meg. «Fogadnék, hogy többet kerestem e nyáron, mint te az összes nyereségedre épült hajóiddal! — mormogta magában Denry a tanácsos háta mögött, mikor a Cotterill-család a híres, nevezetes mentőcsónakot tekintette meg a parton. Cotterill tanácsos különben nyilatkozta, hogy llaududnói tartózkodásuk egyik főoka a mentőcsónak megismerése volt, a melyről már tényleg igen sokat beszéltek az Ötvárosban. Ez a vallomás némileg kiengesztelte Denryt. A tanácsos azonban később újra elkezdte azt a bizonyos öcsémezést.

— Kérem, legyen szerencsém holnap este ebédre mindhármukhoz — vetette erre oda hanyagul Denry. — Remélem, nem utasítják vissza meghívásomat?

— E szavak hatását csak az értheti meg, a ki élete utóbbi húsz évét olyan vidéken töltötte, a hol déli egy órakor szoktak ebédelni és a hol grófkhoz méltó szelid örületnek tekintik az ebédelést a sötétben.

A tanácsos, mikor magához tért a meglepetéstől, az felelte, hogy örömmel fogadják a meghívást; Cotterillné csukott ajka mozogni látszott, de szót nem hallott; Nelly arca lángolt.

— Igazán örülök, — folytatta Denry — tehát holnap együtt ebédelünk a Majesticben.

A «Majestic» név már igazán véget vetett az öcsémezésnek. A kikötő melletti új szálloda neve volt, a mely a hercegség legpazarabb fényűzéssel berendezett hoteljének hirdette magát. Ez a Cardiffi nagy karavanszerailok nagyszerűségét tekintve, nagy merészség volt. A szállónak kétszáz hálószobája volt; pinczérei, a kik hibásan beszéltek angolul, árait meséseknek mondták. Négyük között azonban leginkább talán mégis Denry volt meglepve és megijedve. Még s ha senkit nem hívott ebédre. Sőt még csak soha nem is ebédelte este. És még soha belülről nem látta a Majesticet. Mert még sohasem volt elég merész, hogy oda belépjen. Fogalma sem volt azokról a titokzatos előkészületekről, a melyek az idegen helyen adott ebéd műveletét megelőzik.

Másnap reggel azonban, mikor megkötötte a szerződést, a melylyel harminczöt fontért eladta mentőcsónakját a János gazda által vezetett hajósok társaságának, megesküdött, hogy kellőképp ellátja ezt az ebédet, még ha a csónak egész arát rá is költi. Útjában az épen valamelyik boltból kilépett Cotterillnével találkozott, a ki, a sors különös véletlene folytán, egyszeribe beszélni kezdett. Denry, mint régi gyorsíró, ösztönszerűleg kiszámította, hogy maga a gyorsírás atyamestere sem lenne képes szószentet lejegyezni Cotterillné beszédét. Az asszony arca fájdalmat iparkodott kifejezni, de gyönyörűség

sugárzott róla. Izgató kellemetlenség érte és ezért elemében volt.

— Képzeld csak, Machin úr, mi történt — kezdte. — Bizony azt sem tudom, hogy meséljem el. Maga biztosan elrendezett már mindent az ebédhez és most Earp Ruth sürgönyöz a mi Nellynek, hogy lejön hozzánk egy-két napra. Tudja, Nelly és Ruth oly jó barátok! És most igazán nem tudom, mit tegyek. Mit fog szólni Ruth, ha mi valamennyien mindjárt az első este egyedül hagyjuk? Épen a mikor megérkeztek!...

— Hozzák el magukkal az ebédre — mondta egyszerűen Denry.

— De nem lesz magának... nem fog maga... nem lesz neki... lehet-e...?

— Hagyja kérem, — vágott közbe Denry — a mi engem illet, én biztosítom, hogy el lesznek ragadtatva.

— Tudtam, hogy maga értelmes ember — mondta Cotterillné. — Épen a reggelinél mondtam a férjemnek, hogy...

— Majd meghívom Rhyll-Jones tanácsost is az ebédhez. — szakította félbe Denry. — Itt ő egyike az elsőknél a városi tanácsban; a mentőcsónak-intézmény helyi titkára. Nagyon jó barátom.

— Oh, akkor igazán minden rendben lesz — kiáltotta Cotterillné.

— És rendben is volt minden.

Denry legnagyobb megkönnyebbülésére úgy találta, hogy a Majesticben rendezett ebéd semmi nehézségbe sem ütközött többé, a mikor annyira összeszedte érejt, hogy belépett a ragyogó bejárathoz. Kifejtette azt az óhaját, hogy valami kis ebédet szándékozik itt adni és már is nem volt mást tennie, mint meghallgatni a különböző ajánlatokat, a melyek mindegyike felül-multa a másikat és mindenre rámondania az igent. Hasonlóképpen azt is tapasztalta, hogy igazán semmisség üdvözölni azt a fiatal hölgyet, a ki valaha számára a világ legszebb ékkövével jelentette. Egyszerűen csak annyit kell mondanai: «Hogy van?» És ő ugyanazt feleli. És kezét fognak. És mindketten életben maradnak!

Az ebéd egyetlen szegényfoltja az volt, hogy a férfiak nem voltak estélyöltözve. (Denry új aranyigazsgatót jegyzett meg magának az életre: Sohase utazz el estélyöltöny nélkül, mert soha sem tudhatod, mi fog történni veled.) A leányok tiszta fehérben tündököltek. Van-e valami, a mi a fehér színhez hasonlít? Cotterillné fekete selyemben és csendben volt. Van-e valami, a mi a fekete selyemhez hasonlít? Volt pezsgő, volt fagyalt. Nelly, a kinek nem volt megengedve a pezsgő, fagyallal kárpótolta magát. Denry, a mint arra alkalom kínálkozott, elmondta neki a gyógyszerkészítéssel történetét. És Nelly felkiáltott: «Mily csodálatosan okos maga!» És Denry

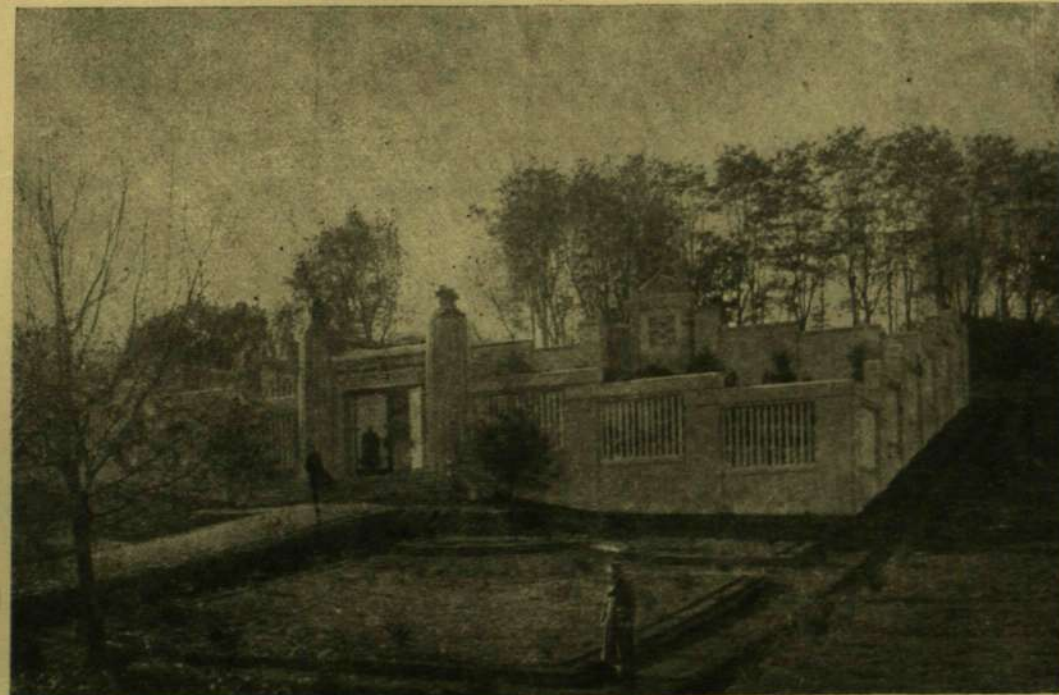

MAGYAROK TEMETŐJE.

azt felelte, hogy Nelly az, a ki csodálatos. Nelly apjának azonban Denry nem adott felvilágosítást a gyógyszerkészítéssel. És Nelly sem! A mi Ruthot illeti, kétségtelen, hogy az ebéd társadalmi sikeréért a köszönet őt illeti. Ő vezette a társalgást. Látszott, hogy szokva van az ilyesmire. De azért ez mitsem használt már neki; Denry más szemmel nézte és hihetetlennek találta, hogy valaha annyira elvakult lehetett, hogy őt a világ legelső ékkövének tekintse.

Az ebéd vége felé Rhyll-Jones tanácsos keltett feltűnést azzal, hogy felállt és a vendéglátó egészségére emelte poharát. Beszélt az angol mentőcsónak-személyzet kimagasló hősiességéről és az intézmény nevében megköszönte Denrynek azt az ötvenhárom fontot, a melylyel az ő közönsége az alaphoz hozzájárult. Kifejtette, hogy ez nemes cselekedet volt és hogy Denry nemes emberbarát. És felszóltotta Cotterill tanácsost, kövesse példáját és köszöntsé fel Denryt. Ezt Cotterill tanácsos, a hosszú megszokás eredményeként jól megválogatott szavakkal, meg is tette. És Denry a meghatottságtól elfogódva hebegett valamit, mennyire megtisztelve érzi magát is, hogy szóra sem érdemes, a mit cselekedett.

A pohárköszöntők elhangzása után Cotterill tanácsos valahogy újra visszazökkent a régi pártfogónak! kissé gúnyos modorába; mintha

NÉMETEREK TEMETŐJE.

A PRZEMYSLI KATONA-TEMETŐK.

Tervezte és építette Szabolcs Ferenc műépítész, népfőlkölő főhadnagy.

megirigyelte volna a fiatal ember sikerét. Most már az öcsém-mel sem elégedett meg. Egyszerűen és nagyképűen «fiam»-nak szólította Denryt.

— Az a mentőcsónak, — az csupán egy jó gondolat volt, fiam — mondta.

— Igaz, — felelte Denry. — De az én gondolatom volt!

— A kérdés már most csak az, van-e több ilyen jó gondolata is? — kérdezte a tanácsos.

— Lehet, hogy van, és magának? — volt Denry válasza.

Mindannyian sajnálták elhagyni a pompás ebédlőt. Denry a számlát — babonából — aranyban fizette ki és Rhyll-Jones tanácsos élénk sajnálkozásának kifejezésével távozott. A többiek, öten, együtt sétáltak hazafelé a holdvilágos parton. Mikor a Crag-y-don elé értek, Cotterillék azonnal búcsúztak. Ruth azonban, a ki folyton hátramaradott, olvadozó hangon szólt Denrynek:

— Én még igazán nem vagyok álmos. Talán maga is járna még egyet?

— Hát a mi azt illeti... —

— Csak nem fáradt?

— Oh dehogyan, csak félek a holdvilágtól!

A gázlámpa alatt álltak. Ősszenétek. Ruth szép álmokat kívánt és eltűnt. Igazán első-rangúan finom nő volt.

VII.

Másnap délután Cotterillék Ruthal hazautaztak és velük tartott Denry is. llaududno már téli álomba kezdett merülni és Denry már rendbe hozta kissé az ő bonyolult ügyeit. A többiekben bizonyos fásultság mutatkozott, Denry azonban ragyogóan vidám volt. Jelenléteken podgyása között volt egy új kalapdoboz, a mely később sok derűségnek vált forrásává.

— Ezt fogja csak, kérem — mondta például Denry a hordárnak a llaududnói állomás peronján, miközben nyugodtan odanyújtotta neki a kalapskatulyát. A hordár, mit sem sejtve, átvette a dobozt. A kalapskatulya súlya azonban majd kiszakította kezefejét a csuklójából, mire a kitűnő férfiú hordárok módjára adott kifejezést csodálkozásának.

— Az ördögbe is, nagyságos úr, ez azután nehéz?

— És tényleg, a doboz jó pár kilót nyomott.

— Persze, — felelte Denry — hisz arannyal van tele!

Mindenki nevetett.

Creweben, a hol átszálltak és Knypeben és Bursleyben is ugyanezt a meglepetést keltette a hordárok közt, mert jól elleplezte erőlködését, mikor oly szépen nyújtotta át nekik a kalapskatulyát, mintha alig pár dekát nyomna. És mindannyiszor ugyanazt az aranyakról szóló bölcsességet találta fel.

— És mi van tényleg abban a skatulyában? — kérdezte végre Ruth.

TAVASZI FAMEZSÉS AZ UTCÁN.

Hát nem mondom folyton, hogy aranyak — nevetett Denry.

Végeztül ugyanehhez az esethez folyamodott az anyjával szemben is. Machinné, szokása szerint, a Brougham-utcai házban dolgozott. Talán észbe sem jutott, hogy neki is jó volna Llaududnóban nyaralni. Jelenléte Bursleyben azonban szükséges is volt, mert gyakran ő gyűjtötte össze Denry helyett a házbéreket. És pedig igen jól végezte. Denry örült, hogy újra láthatja az anyját és az anyja is örült a viszontlátásnak, de mindketten, a mennyire csak lehetett, titkolták érzéseiket. Mikor Denry alattomosan átadta anyjának a kalapskatulyát, az öreg asszony a földre dobta és egyszerűen kijelentette, hogy nem kér a tréfáiból.

A tea után, melynek egyszerűségét Denry épen úgy élvezte, mint a saját díszbédjét, átadott anyjának egy kulesot és kérte, nyissa fel a kalapdobozt, melyet időközben egy székre helyezett.

— Mi van benne?

— Sok kedves és ritka kavics, a mit a tengerparton gyűjtöttem — felelte Denry.

Anyja térdére emelte a skatulyát és felnyitotta. Először vastag takaró került a szeme elé; felemelte és nagyot kiáltott; a kalapskatulya hatalmas robajjal esett a kövezett padozatra; Machinné könyökig vágkált az aranyban. És aranyak gurultak köröskörül a szobában is. Lassan-lassan azonban a legmozgékonyabb arany is elhatározta magát, hogy lefekszik és nyugton marad. Mély esend borult a szobára. Denry szíve hevesen dobogott.

Machinné csak egyre a fejét rázta. Ritkán állt el neki fiával szemben a szava, de Denry érkezésének ez a színpadias csattanója szótlanlanná tette.

Késő éjjel aranyoszlopcskák sora díszítette a társalgó hosszúka asztalát.

— Ézer és tizenegy — mondta végre a lámpa alatt rakosgató Denry. — Tizenöt hiányzik még. Holnap reggel majd megkeresem.

Több nap múltán Machinné még mindig talált aranyakat. Kettő még a szobából is kigurult és a lépcsőn le a hátsó udvarba jutott, a hol, mivelhogy nem találtak vissza, szépen ottmaradtak.

Rövidesen az egész város tudta: annak a kópé Denrynek az a gondolata támadt, hogy arannyal színültig telt kalapskatulyával érkezék haza az anyjához. Ez volt a legújabb stiklijé és az egész város, nem is tudom, hogy meddig, csak erről beszélt.

VI. FEJEZET.

A betörő.

Maga ez a tény, hogy Machinné Denry nem az ösvér fogatán hajtott át Sneyd Hallba, eléggé bizonyítja, hogy a Chelli grófnő megintertjüv-

lása nem olyan egyszerű, mindennapi dolog, a milyennek Denry azt feltűntetni akarta.

Az ösvér újabb keletű fényezéséhez tartozott. Az állat hét éves volt és Denrynek tíz fontjába került. Egy majorostól vásárolta, a kinek felesége a Szt. Lukács-téri piacon állt. Kifogásul az szolgált, hogy szüksége van valami járműre, a mi neki a bérbeszedést megkönnyíti, mert üzletének ez az ága most már az egész Ótvárosra kiterjedt. E célnak ugyan kerékpár is megfelelt volna és a bizikli eledele nem került volna egy shillingbe és nem is bokrosodott volna meg minden rendőr láttára, mint az ösvér tette. Denry egyszerűen azért vette meg az ösvért, mert hirtelen az a gondolata támadt, hogy megvásárolja. Pár nappal azelőtt Curteny Jos (az alpolgármester, a ki később polgármester lett Bursleyben, mikor t. i. a Chelli grótot egy ausztráliai gyarmatra küldték kormányzóknak) szóval ez a Curteny óriás feltűnést keltett azzal, hogy megvett egy csorda libát és maga hajította haza. Denrynek nem tetszett a dolog. Féltekeny volt, már a mennyire ilyen nagyszabású ember féltekeny lehet. Curteny, korát tekintve, nagypapa lehetett volna és elismert kópé volt már jóval Denry születése előtt. Denry azonban, bár még nagyon fiatal volt, óriási előmeneteleket tett ezen a téren és így talán érthető, hogy magát a város első kópéjának tartotta. Érezte, hogy valami felellettel tartozik Curtenynek a libáért és az ösvérrel felelt. Ez a tényállás. És erre a czélra kitűnően megfelelt az ösvér. Az emberek nem sokára azt kérdezték egymástól: tudja-e, hogy Machinné legújabb stiklijé, hogy ösvért vásárolt? Az ösvérhez régi kis kétüléses kocsi is vett újabb tíz guineaért és teljes szerszámot három fontért. A kocsi alacsony volt ugyan, de épen ez könnyebbé teszi a gyakori ki- és beszállást, jelentette ki a tulajdonosa. És Denry üzemelt majdnem semmi másból nem állt, mint ki- és beszállásból. Az egyik üléshez rendszeren egy alacsony, fényezett czinkdobozt erősített, a melyen nehéz lakatok voltak és a tetején keskeny nyílás. Magától értetődik, hogy ebbe rakta, a mit összegyűjtött. A kocsi alatt a ládát valami meghatározhatatlan fajtájú kutyá, buldog és egy ismeretlen faj kereszteszede őrizte, a melynek morgása még egy oroszzlánszelditőt is megrémített volna. Denry maga is félt a kutyától, de nem vallotta be. Rajah a Machinné háza mögött az istállóban aludt, a melyért Denry heti egy shillinget fizetett. Az istállóban épen csak Rajahnak, az ösvérnek és a kocsinak volt helye, úgy, hogy ha Denry bejött ellátni őket, valamelyiknek ki kellett menni.

A fogat nemsokára az egész kerületben megszokott látvány lett. Denry úgy vélte, hogy mulatságos alkotmány, a nélkül, hogy neveléses lenne. Annyi bizonyos, hogy számára

MAGYAR KATONÁK MONDJÁK EL A BÉKERŐTÉST OROSZ HADIPOGLYOKNAK A KELETI PÁLYA-UDVAR ELŐTT.

állandó reklámul szolgált, sokkal hatásosabbnak, mint például hirdetési táblát hordozó hordár, a ki napi tizennyolc shillingbe kerül, az engedélyvel és czipóvel együtt. A hirdetést hordozó embernek azonban még egy hátránya van: ha elvégezte a dolgát, nem lehet árverésre bocsátani és eladni. És ezenkívül: az Ótvárosban nincs is ilyen ember; ebben a demokratikus és független városban senki sem alkodik le ehhez a mesterséghez.

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A szép Pongráczné krinolinja. *Pekár Gyula* új novellás kötetében tisztán láthatni az író érdeklődésének és munkája módjának két főirányát. Az egyik a gavalléros, gáláns szerelmi történetek kultusza, rendszerint némi tréfálkozó komikai színnel, anekdotikusan, az előkelő társaság alakjaival és hangulataival, a másik az érzelmes, izzó, különös szenvedélyekkel dolgozó romantika, mely színvételét rendszerint messze, kevéssé ismert vidékeken, a kultúrától távolos és különleges lelki fejlődésű népek között keresi — a dalmát és a francia-breton tengerparton — a hol babonák, bigottizmusok ködébe burkolva forr és susorog az emberi szenvedély és alkalom adtán nagy, heves lobbanásokban, félelmes bűnökben, tragikus végzetekben robban ki. Amott huszárok, mágnások, könnyelmű nagyúri diplomáták, elegáns rastaquon-érek, különcök, kiskirályok mozognak előttünk, vidám, gáláns, élvezetekre berendezkedett alakok, a kiket az író fölyenes, kedveskedő iróniával forgat ide-oda egy mulattató anekdota kacsalában, előkelő, csodaszép s mindenek felett szerelmes nők, a kiknek az élet legnagyobb dolga a férfi. Ezekben a novellákban az író a jó társaságbeli kelleme elbeszélő hangján igyekszik szólni, maga is beleilleszkedik annak az életkörnek a hangulatába, a melynek alakjairól szól, főtörékve az elegáns szórakoztatás, a melyet néha keletlenül jobban elárul szándékosságával s a melyben néha eljut a diszkrétén operett-szerű hangig. Van szatirája is, a mely az előkelő világ lelki és erkölcsi ürességének szól. A másik fajta novellákban ezzel ellentétben a festői hatásokat igyekszik elegyíteni a drámaiakkal, sok színnel dolgozik s inkább az elbeszélés dús részletezésével igyekszik meggyőzni az olvasót, mint a lélekrajz valóságosságával, az események és a bennük szereplő emberek organikus összefüggésének feltárással. Az író általános tulajdonságain kívül egységbe juttatja a novellák két élesen különböző csoportját az írónak a szerelmi komplikációk és problémák iránti csaknem kizárólagos érdeklődése, ha tragikus, ha vidám, könnyedén, de mindig a férfi és nő közötti vonzás és taszítás az a tárgy, a melyről beszélni szeret. S minden története fölött a romantika rózsás ködfelhője lebeg, ezt érezi még a legréalisztikusabb beállítású novellákban is.

Dávid. Gellért Mária új írónő, úgy tudjuk, első nagyobb munkája az a *Dávid* című kis regény — vagy jobban mondva hosszabb novella, mely most jelent meg. Mindjárt első füllépésével érdekes té-

mát ragadott meg: egy fiatal, okos és finom leány történetét, a kinek egész ésjárása, gondolkodása és ízlése a szépség kultuszán épül fel, a ki pusztán csak szépsége miatt, ábrándozva, egyre fokozódó szenvedéllyel beleszeret egy fiatal fiúba, a kit csak távolról néz, nyomon követi útjain a városban, lesi ablakait, — de soha nem vált vele egy szót sem. A fiú aztán egy baleset következtében nyomorékká lesz, elveszti szépségét, mire a leány egyszerű fájdalommal kiábrándul belőle, de ez a kiábrándulás helyreállítja lelki egyensúlyát, egészségesebb viszonyba hozza a reális világgal, lehetővé teszi, hogy szép rendszeren el is helyezkedjék benne. A mai női típusok egyik leggyakrabban előforduló példánya van itt megfigyelve. Nőknél sokkal gyakrabban látjuk, mint férfiaknál, manapság azt az egyoldalúan esztetikai világlátást, a mely gyakran vezet extravaganciákra, különösen fiatal korban erős izgalmakat kelt a lelkében, megnehezíti, hogy megtalálja a helyüket az életben, sőt nem egyszer egész életre kiható tragikumokat is okoz. A nők s kivált a gazdagabb nők hibás nevelése a fő oka e jelenség gyakori előfordulásának, — a lányokot a műveltség reálisabb oldalainak elhanyagolásával rendszerint kizárólag vagy legalább főleg a művészetek élvezésére tanítják, fiatal érdeklődésüknek csak a zene, a képzőművészet és az irodalom ad táplálékot s ettől olyasformán fejlődnek, mint a gyermek, a kit ezukrász-süteményen neveltek fel. Ez aztán megbosszálja magát az életben. Gellért Mária ezt a női típust érdekesen, frissen meglátva állítja be s elég részletes és valóságos rajzát adja, ha mégis itt-ott kissé a papíron tapadt marad, annak az az oka, hogy az írónő még nem tudja biztosan meglátni és felmutatni azokat a perspektívákat, melyek az egyes alak lelkéből az élet egészébe mutatnak, nem bírja a pszichológiai hátteret megismerni körülötte. Rajzolni azonban bármilyen tud és stíljének is van némi merevség mellett egyéni íze, — a kis munka kedvetnek mindenestre figyelemre méltó s arra biztat, hogy érdeklődéssel nézzük írja további fejlődését.

A *Budapesti Szemle* most megjelent márciusi számában *Gaal Jenő* fejtegeti gróf Széchenyi István nemzetgazdasági alapozását, *Takács Sándor* a Kisfaludy-társaságban tartott tevékenységéről közli *Zrínyi Miklósról*, gróf *Vay Péter* Amerika belső életéről kezd cikksorozatát, *Szinyei Ferencz* Justh Zsigmond írói pályáját méltatja. A szépirodalmi rész *Cervantes Cornélio* című elbeszélésének folytatását és *Ábrányi J. Emil* *Zrínyi-ódáját* közli.

Zempléni Árpád Rusztaveiről, a grúz költőről értekezik. A *Szemle* rovatban *Jankovich Béla* nemzeti kaszinói Széchenyi-emlékbeszédét és *Germanus Gyulán* a mai török nyelvről és műveltségéről szóló cikkét találjuk, az *Értesítő* rovat több könyvismertetésen kívül *Negyessy László* egy polemikus nyit levelét közli. A Budapesti Szemlé *Voinovich Géza* szerkeszti s a Franklin-Társulat adja ki. Előfizetési ára egész évre 24 korona, fél-évre 12 korona, egyes szám ára 2 korona.

A *Jó Pajtás*. *Benedek Elek* képes gyermeklapja legújabb, március 9-ik számában *Benedek Elek* és *Kelemen Andor* irtak verset *március 15-ről*, *Zsoldos László* elbeszélést ad, *Benedek Elek* folytatja *Róháni komámasszony* budapesti utazásának mulatságos történetét, *Schöppin Aladár* érdekes cikket írt, *Cholnoky László* elbeszélést, *Radványiné Ruttkay Emma* verset. A *Kis krónika* rovat, tarka mese, rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A *Jó Pajtás*-a a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára egész évre 16 korona, fél évre 8 korona, negyed évre 4 korona, egyes szám ára 32 fillér. Matatvány-számot kívánatra küld a kiadóhivatal. IV. ker., Egyetem-utca 4.

A HÁBORÚ NAPJAI.

Február 28. A németek oroszországi hadműveletei tovább folynak. Esztlandban a negyedik eszt ezred is német parancsnokság alá helyezkedett az országban portyázó bandák megfékezésére. A nyugati harcra németek visszaverték a nagy erővel véghezvitt előretörést. Az orosz harcra a Piave-árczvonalon egyes szakaszaiban fokozódott a tűzérési tevékenység.

Március 1. A németek az ukrán északi határ mentén elérték a Dnyepert. Rjcsinánál erősen kiépített és védemelt hídfo búkkantak; a várost és a pályaudvart rohammal elfoglalták. Mosziban zsákmányul ejtették a 6 pancélos, 35 motoros és 6 evezőhajóból álló orosz Pripjet-flottát. Fastovnál és Kasatinnál elérték a Kiev-Smerinka vasútvonalat. Starokonstantinonvonal német csapatok segítségére siettek túlerős ellenséges csapatokkal harcban álló lengyel legionáriusokkal és együttesen megverték az ellenséget. Az ukrán kormány és lakosság sürgető hívására Böhm-Ermolli tábornagy osztrák-magyar csapatai békés beavatkozás

széljából benyomultak Podoliába és elérték a Novosieliica-Chotin-Kameniec-podolszki vonalat, hogy helyreállítsák a nyugalmat és rendet és biztosítsák a behozatal czéljaira szükséges utakat. A nyugati harcra németek Poelcapellettől északra angol előretörések megállítására. Egyébfronton felderítő hurok s ezekkel kapcsolatban helyenként élénk tűzérési tevékenység. Az orosz harcra németek a Brentától nyugatra meghiusult egy orosz előretörést.

Március 2. A németek esztlandi és livlandi hadműveletei tovább folynak. Linsingen csapatai elfoglalták Gemelt. Kievet, Ukrania fővárosát ukrán és szász csapatok felszabadították. Podoliában hadműveleteink természetesen folynak. Luchovit, Proskarovot és Lipkanit elérték. Chotin és Kameniec-Podolszki megszállás alkalmával két orosz hadtest és három gyaloghadosztály parancsnoksága megadta magát. A nyugati harcra németek felderítő hurok s ezekkel kapcsolatban helyenként élénk tűzérési tevékenység. Az orosz harcra németek a Brentától nyugatra meghiusult egy orosz előretörést.

Március 3. Az oroszokkal való békeszerződést Breszt-Litovszkban március 3-án délután 5 órakor aláírták. Podoliában megszállottuk Zmerinkát. Gorodek bevételre alkalmatlanságára a központi hatalmak által megszabott feltételek alapján. A nyugati harcra németek Corbenyénél a németek ellentámaszával visszaverték a francziák egy támadását. Az orosz harcra németek a Piave mellett tűzünkkel több ízben rajtaütöztünk az ellenségen.

Március 4. A németek az oroszokkal kötött békeszerződés aláírása következtében Nagy-Oroszországban a katonai mozdulatokat beszüntették. Podoliában hadműveleteink sikeresen haladnak. Zsákmányul eddig több mint 770 ágyút, több mint 1100 géppuskát és nagymennyiségű mindenfajta hadianyagot szállítottunk be. A nyugati harcra németek és rohamcsapatok harcra. Az orosz harcra németek különös esemény.

Március 5. A románok a központi hatalmak fegyverszüneti feltételeit elfogadták. Ukriában a rend és biztonság helyreállítására célzó műveletek terv szerint haladnak. A nyugati harcra németek felderítő és tűzérési hurok. Moillytól keletre francia osztagok támadásait a németek visszaverték. Az orosz harcra németek nincs semmi nevezetes esemény.

DIANA PUDER & CREME

2 korona. — Nagy doboz illetve tégely ára — 4 korona.

Próbadoboz illetve tégely ára — MINDENÜTT KAPHATÓ!

Március 6. Romániával formálisan aláírtuk a fegyverszüneti szerződést. Este 7 órakor aláírták az előzetes békeszerződést is. A németek a finn kormány által kért katonai segítség nyújtása céljából portra szálltak az Aaland-szigeteken. A nyugati harcsteren kisebb jelentőségű harcok. Az olasz harcsteren nincs újság.

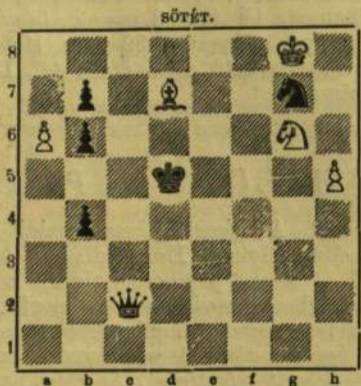
HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Kisgyeseni Szabó Sándor, 84 éves korában, Bucsun. — Idősebb nyírjesi Létay Gusztáv, nyug. miniszteri tanácsos, 82 éves korában, Budapest. — Holzapfel József, posta- és táviró főoszt. 80 éves korában, Selmeczbányán. — Hammersberg Jenő, volt koronagyógyász, 78 éves korában, Budapest. — Nedeczi Nedeczky Miklós, az esztergomi főkapitány nyug. jószágigazgatója, 73 éves korában, Esztergomban. — Dr. Fried Lajos, volt országgyűlési képviselő, ismert kriminalista, 65 éves korában, Budapest. — Dr. Skoff Zoltán, királyi törvényszéki bíró, 44 éves korában, Budapest. — Reiter Ferencz, székesfővárosi főszámtanácsos, 57 éves korában, Budapest. — Seiden József, földbírtokos, megyebizottsági tag, 53 éves korában, Alpesten. — Dr. Déry Emil, I. osztályu haditengerészeti főorvos, a Ferencz József-rend kardokkal díszített tiszti keresztjének tulajdonosa, Bácsban. — Dr. Láng József, fővárosi ügyvéd, Szentes város volt ügyésze, a 48-as párt lelkes híve, poéta Budapest. — Berényi János, a zilahi református Wesselényi-kollégium nyug. igazgató-tanára, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, városi képviselő stb. 68 éves korában, Zilahon. — Czéhula Dezső, szepesváraljai járásbíró, 49 éves korában, Budapest. — Szepeslőcei dr. Engel Sándor, ügyvéd, Pest vármegyei tiszteletbeli ügyésze, a jegyző-egyesület ügyésze stb., 37 éves korában, Budapest. — Dr. Ambró Zoltán, Trencsén városi tisztviselő, 57 éves korában. — Dr. sorki Tóth Miklós, ügyvéd, Bártfa város helyettes rendőrkapitánya, Sáros vármegyei tisztviselő, a bártfai múzeum igazgatója, 33 éves korában, Bártfa. — Özv. Kajdacsy Béláné, szül. Fábry Józsa, 81 éves korában, Budapest. — Özv. Nechy Károlyné, szül. Nechy Mária, 77 éves korában, Budapest. — Özv. Lukányczi Lúka Gusztávné, szül. Kovácsai Kovács Paula, 77 éves korában, Budapest. — Losonczi Losonczy Ödönné, szül.

gici, assa és ablanczkúrti Ghyecz Mária, 78 éves korában, Budapest. — Bessenői Szabó Kálmánné, szül. Kusch Mária, 66 éves korában, Budapest. — Goldberger Mátyásné, szül. Elkán Hermin, 50 éves korában, Budapest. — Özv. Szabolcsi Miksáné, szül. Tyroler Nima, néhai Szabolcsi Miksának, az Egyenlőség szerkesztő-tulajdonosának neje, Budapest. — Felsőméri Osterharits Horváth Elemérné, szül. Gedeon Borbála, Abauj-Torna vármegye főjegyzőjének felesége, 37 éves korában, Küssán. — Miklós Mártonné, szül. Veres Irén, 34 éves korában, Budapest. — Özv. Rouprez Simonné, szül. Jaschke-köhler Mária, 76 éves korában, Felsőbányán. — Illyés Vilma, néhai Illyés Ferencz törv. bíró leánya, Szekelyudvarhelyen.

SAKKJÁTÉK.

3093. számú feladvány Campe J.-től, Münchengrätz.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

3099. számú feladvány megfejtése Takács P.-től.

- Világos. Sötét. 1. Fh4-e1 Vh8-h4 1. --- Fg6-b5 2. b2-b3 Vh4-f4 2. Fe1-c3+ matt. 1. --- c5-c4 2. Bc2-d2+ stb.

Helyesen jelezték meg: A «Budapesti Sakk-kör» (Budapest). — Hofbauer Antal (Lápótvár). — Kintzig Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr). — Bácsi Péter (Budapest). — Takács Péter (Szeged). — Gróf Luzenberger Artur (Budapest).

Szerkesztői üzenetek.

Üzenet. Jó szívből fakadt fohászok, szeretet és meghatottság sugallta, de nem költői géniusz.

Vig napok legbúsabb siratója stb. A versékben van ölet, a mi alkalmas volna költői alakításra, de a kifejezésben elvész az ereje és színe. Többnyire meglehetősen zötyögősen és mondvánáltnan foglalta verseibe mondani valóját.

Alkony. Ilyen verseket halomszáma csinálhat mindenki, a kiből van némi primitív verselési készség és az emlékezetében ott vannak egy esomé elolvasott vers frázisai és képei.

Előfizetési föltételeink:

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 10 korona, félévre 20 korona, egész évre 40 korona.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. szám küldendők.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 5-dik számában megjelent képtalány megfejtése: Kurucok és labancok.

Felolós szerkesztő: Hottis Pál.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-utca 11. Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

FOGAK

és teljes fogorok szájpálisá nélkül, a gyökerek eltávolítása fölöleg.

FOG FOG

-tömések, arany fogkoronák és aranyhídak, tartós porcelán- és aranytömések, tíz évi jóállással.

-huzás teljes érzéstelenítéssel; hasznaveletlen, régi fogorok átalakítottá vádikká egy nap alatt.

Dr. HEGEDÜS JAKAB

fogorvos, egyetemi orvostudor, Első Fővárosi Fogorvosi Intézet, Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. sz. I. emelet.

Vidám perczeket szerez magának, ha elolvassa

ZSOLDOS LÁSZLÓ

új könyvet. Ozime:

AZ ÜRGE

Ára 5 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN

Megjelent az 1917. évi törvénycikkeket tartalmazó

CORPUS

JURIS

HUNGARICI

Kiegészítő kötele úgy a millenium nagy Corpus Juris (Magyar Törvénytár), mint a Hatályos Magyar Törvények gyűjteményeinek. Ára füzve 8 K

A Franklin-Társulat kiadása

Kapható minden könyvkereskedésben.

Törökök

a címe Dobay István könyvének,

mely most jelent meg második kiadásban

A szerző, ki beutazta a török harczteret és a Dardanellákat, élénk és vonzó előadásban számol be ott szerzett tapasztalatairól és sok egyéb érdekes dolgokat is mond el török testvéreinkről. A könyvet 33 illusztráció díszíti. Ára öt korona.

Kapható «A Társaság» kiadóhivatalában Budapest, IV., Reáltanoda - utca 18. sz. és minden könyvkereskedésben.

OLCSÓ KÖNYVTÁR

Alapította Szerkeszti GYULAI PÁL HEINRICH GUSZTÁV

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Új füzet:

1884-1887. szám

TURGENJEV

ASZJA

Orosz eredetiből fordította TRÓCSÁNYI ZOLTÁN.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA. KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A KIADÓHIVATALBAN BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCA 4.

Csak a szakszerű Baromfi-tenyésztés mint fő- vagy mellékfoglalkozás legjobban bevált. Keltetőgépeinkkel láthat el minden háztartást hussal és tojással. Fogasztásra kész baromfi 7-8 hét alatt. Csonttörő gépeket, mindenféle baromfi és apróállat tenyésztési berendezést leguossáiban vásárol a Nickerl és Társa R. T.-nál. Kiszárolagos vállalat szakszerű baromfi és apróállattenyésztő telepek berendezésére. BUDAPEST, 27. sz. im. V. Vilmos-császár út 52. Kérje áronál a T. sz. árjegyzékét.

Rendelésnél

sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

ROZSNYAY PEPSIN BORA.

Kellemes ízű, kiváló jó hatásu szorétvágytalanság, rendetlen emésztés és gyomorgyengesség ellen. Étkezés közben véve, megóv a gyomortherheléstől. Egy üveg ára 3 kor. 20 fill.

Kapható: minden gyógyszertárban valamint Rozsnyay Mátyás Arad, Szabadság-tér 8.

Német könyv Magyarországról UNGARN

Land und Volk, Geschichte, Staatsrecht, Verwaltung u. Rechtspflege, Landwirtschaft, Industrie und Handel, Schulwesen, Wissenschaftliches Leben, Literatur, bildende Künste.

Megírásában a legelső rendű török és tudósok működtek közre:

Berzeviczy Albert, dr. Cholnoky Jenő, dr. Marczali Henrik, dr. Polner Ede, dr. Magyary Géza, dr. Rubinek Gyula, dr. Gratz Gusztáv, dr. Alexander Bernát.

A könyv a német közönség számára készült, de sok tanulsággal olvashatja a művelt magyar közönség németül tudó része is.

Ára 10 korona.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

Fiatalos, üde arczbőrt

varánsól elő 10 nap alatt és eltávolított minden teintheibát, ugymint miltseszor, pattanás, sárgafolt, ránc, orrvörösség, illacsos, hervadt, pettyhűlt bőr, a Dr. Kaysersing-féle szőrtő-szer. A kúra egyszerű, otthon végződő, minden feltétel nélkül. Befejződés után az arczbőr ragyogó szépségben, gyermeki üdőségben és tisztaságban pompázik. 1 üveg 15—K. Diszkrét széküldés utánvétel. — Gyár: KIVARTON & Co. — Székiüldési hely: GEISS ANTAL Budapest, VIII., József-körút 23. (Főmelet 1.)

NINCSTŐBBÉ RHEUMA!

ha megrendeli a JUMOSZESZ és JUMOKREOS törvényesen védett, orvosiilag kipróbált házaszer, mely rheuma, csúsz, köszvény, ischias ellen biztosan, bámulatos gyorsan használat, még összeszorgodott laza egyéneknek is. A legújabb esetekben egy adag elegendő. Ára használati utasítással 10 korona. — Nagy adag 15 korona. BUDAPEST, VI., CZÁKÓ A.-né, Király-utca 90.

EHRBAR

és minden más előkelőbb mestergépművészet zongorát, pianinót legelősebben vehet a szolid kizszoalásáról általános elismert

REMÉNYI MIHÁLY

ezig zongora- és harmonium telepén, Budapest, VII., Király-utca 58. és 60. Régi zongorák, pianinók vétele, beszerzése, javítása és hangolása. Megnyiták a vasutak! * Lehet már zongorát vidékre szállítani.

Hajnövesztő,

amilyen még nem létezett. Rövid idő alatt dús hajat növeszt és megakadályozza a hajhullást, megóvja a kora szálást, egy hónap alatt fényes szőrmény. Ára 10 és 15 K. BOTÁR T. REGINA Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. A nőknek díszes a szép haj, azért azt ápolni kell.

MATTONI-FELÉ GISSHÜBLER

természetes égvényes SAVANYÚVIZ

Margit-Crème

a főrangú hölgyek kedvenc szépség szerze, az egész világon el van terjedve. Pírátlan hatása szerencsés összehállításában rejlik, a bőr szonnan felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crémét utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel ellátott dobozt elfognadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, szirtalan vegytiszta készítmény, amely a külföldön nagy feltűnést keltett. Ára kis tégely 2 K, nagy tégely 4 K.

Margit-szappan 5— kor. Margit-powder 1-50 kor. Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon. Kapható minden gyógyszertárban, illatszár- és drogu-üzletben

Viszketegséget, sömört, rüht,

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett

«Skabofom Barna-zsir»

Nem piszkít, teljesen szagtalan. Próbátégely 2,30 korona kis tégely 4 korona családki tégely 11 K. — Budapesti főraktár: Török gyógyszerárban, VI., Király-utca 12.

Vidékre megrendelési cím: Dr. FLEISCH E. «Korona» gyógyszerár, Győr. «Skabofom» névveljegy ügylelünk.

Advertisement for grape products. Elsőrendű, hegyaljai jól összehozott erősen kifejlesztett egy, kettő és három éves, gyökere, fajtisza szőlőoltványok továbbá «NOVA»-féle hazai dűsgyökérzetű, rendkívül kifejlesztett magántermő szőlővesszők nagy mennyiségben, mérsékelt árák mellett, kerülnek eladásra. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld, cím: «NOVA» szőlővessző és szőlőoltványtelep kezelésége Arad, Szabadság-tér 10.

Új aktuális könyv!

NEUMANN KÁROLY dr.

VÁMTARIFA ÉS VASUTI DIJSZABÁS

Kereskedelempolitikai tanulmány Ára 4 korona A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

Gyár és VIII, Baross-u. 85. Főkök: A főváros első és legújabb csipke-tisztító, vegytisztító és kelmeztető gyárái intézete. Telefon: Józsa. 2-37

Szőlőoltványok 2-3 éves gyökere, pótlásra kiválóan alkalmas, továbbá európai sima és gyökere, Delaware és más direkt-termő sima és gyökere szőlővesszők, dísz- és gyümölcsfák a legjobb minőségben olcsó árban beszerezhetők

SZÜCS RESZVÉNYTÁRSASÁG SZŐLLŐTELEPEN BIHARDIÓSZÉG. * Árjegyzék ingyen.

ALAPÍTVÁ 1914.

Gyász esetben ruhák soron kívül festetnek feketére. **Haltenberger Vilmos** kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógépekben. **Nagyvárad. Postafiók.** Postai megbízások gyorsan és pontosan eszközöltek.

A MAGYAR KÖNYVTÁR Szerkeszti **RADÓ ANTAL**

új füzet:

889—890. szám

KOROLENKO VLADIMIR

MAKÁR ÁLMA

ZÜG AZ ERDŐ

Két elbeszélés

Oroszból fordította **TOMCSÁNYI JÁNOS**

A mai orosz irodalom egyik legkiválóbb mesterének elragadó szépségű elbeszélései

Ára 80 fillér

Kapható minden könyvkereskedésben.

Pénzét vissza-

fizetem, ha tynkesem-szemölcs, bírkeményődeit a Ra-balzsam három nap alatt fájdalom nélkül gyökerestől ki nem irtja. Ezekre menő hals- és kőzomódratok. Ára jóval kevesebb 2.40 K üvegként, 3 üveg 5.50 K és 6 üveg 8.50 K. KEMÉNY, Kassa 1. Postafiók 12/123

Második kiadásban jelent meg

A VILÁGHÁBORU

Vezérfonal iskolai tanításokhoz és tájékoztató a nagyközönség számára

A Magyar Paedagogiai Társaság megbízásából szerkesztette

dr. IMRE SÁNDOR

az állami polgáriisk. tanítóképzőintézet tanára, egyetemi magántanár.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával.

Ára 12 korona.

E kötetet Angyal Dávid egyetemi tanár, Balanyi György főgimn. tanár, Kemény Ferenc reálisk. igazgató, Littke Aurél pedag. tanár, Márki Sándor egyetemi tanár, Pilch Jenő honvédelmesredes, Rácz Gyula a f. v. Statisztikai Hivatal főtitkára és a szerkesztő tollából a következő háborús kérdésekről nyújt összefoglalást: a háború világtörténelmi előzményei, a hadi események (számos ábrával), az ország belső története a háború alatt, a hadviselő államok földrajza, a háború és a gazdasági élet, a közművelődés, a társadalmi mozgalmak, a közegészségügy és a háború, a közérkölciség, és a háború, elméletek a jövőről; befejezésként: szempontok a háborús kérdések iskolai feldolgozására.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

Kapható:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

11. SZÁM. 1918. (65. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL.**

BUDAPEST, MÁRCZIUS HÓ 17.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4

Egyenlő szám
ára 80 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre — 40.— korona.
Félévre — 20.— korona.
Negyedévre — 10.— korona.

Külföldi előfizetésekre a postailag meghatározott viteldíj is esetlendő.

ISMERETEK TÁRA

Szerkesztik **ENDREI ÁKOS** és **MÁRTON JENŐ**

Az Ismeretek Tára az iskolai ismereteknek rövid, de alapos magyarázata. — Eddig megjelent:

1. **Szemkő Aladár.** Magyar nyelvtan helyesírási szó-tárral — K 1.40
2. **T. Badinyi Sándor.** Magyarország oknyomozó története. Áttekintő összefoglalásokkal, érettségi és tankepesítő vizsgálatra készülőknek — K 1.80
3. **Solty Kornél.** Latin nyelvtan gyakorlatokkal és két színes táblázattal — K 1.80
4. **Lenkei Ferenc.** Algebra — K 2.—
5. **Ujj Gyula.** Természettan. I. kötet: Mechanika. Akusztika — K 2.80
6. **Ujj Gyula.** Természettan. II. kötet: Fénytan. Hőtan. Mágnesség. Elektromosság. Kozmografia — K 2.80
7. **Márton Jenő.** Német nyelvtan olvasmányokkal és gyakorlatokkal — K 2.—
8. **Endrei Ákos.** A magyar irodalom története a fontosabb művek tartalmi ismertetésével. I. rész: Kisfaludy Károly felléptéig — K 2.—
9. **Endrei Ákos.** A magyar irodalom története a fontosabb művek tartalmi ismertetésével. II. rész: Kisfaludy Károly felléptétől a legújabb korig — K 2.—
10. **Solty Kornél.** Latin mondattan T. Livius, Corn. Nepos, J. Caesar és Phaedrus műveiből vett olvasmányokkal kapcsolatban — K 2.—
11. **Lenkei Ferenc.** Geometria I. rész: Planimetria és trigonometria — K 2.—
12. **Lenkei Ferenc.** Geometria II. rész: Stereometria és analitika — K 2.—
- 13—14. Sajtó alatt.
15. **Fehér Jenő.** A tavaszi flóra legközönségesebb virágos növényeinek könnyű és gyors határozója. Kezdek számára. 102 ábrával a bevezetésben K 1.60
16. **Tauber N. Nándor.** Rövid kereskedelmi levelező a megfelelő német szólasmódokkal — K 2.80
17. **Fehér Jenő.** Az őszi flóra legközönségesebb virágos növényeinek könnyű és gyors határozója. Kezdek számára. 102 ábrával a bevezetésben K 1.20

A LAMPEL R. Kk. (Wodianer F. és Fiai) r.-t. kiadása.

Kaphatók minden könyvkereskedésben.

KOZÁKOK VEZETIK BE CSAPATAINKAT A VISSZANYERT BRÓDYBA.

A VISSZAHÓDÍTOTT GALICZIÁBÓL.